

Sınıf Öğretmenlerinin 21. Yüzyıl Becerilerine Yönelik Metaforik Algılarının İncelenmesi

ARAŞTIRMA MAKALESİ

Musa ÇALIŞIR¹, Makbule ARSLAN², Hatice ÖZASLAN³

1 Araştırma Görevlisi, Sakarya Üniversitesi, Temel Eğitim Bölümü, mcalisir52@gmail.com,
ORCID: 0000-0001-8647-9005.

2 Öğretmen, Milli Eğitim Bakanlığı, makbuletayhan@gmail.com, ORCID: 0000-0002-0307-1539.

3 Dr. Öğretim Üyesi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Temel Eğitim Bölümü, haticedizmanozaslan@yahoo.com,
ORCID: 0000-0003-4902-951X.

Gönderilme Tarihi: 27.09.2022 Kabul Tarihi: 02.05.2023 DOI: 10.37669/milliegitim.1181069

Atf: “Çalışır, M., Arslan, M., Özasan, H. (2023). Sınıf öğretmenlerinin 21. yüzyıl becerilerine yönelik metaforik algılarının incelenmesi. *Millî Eğitim*, 52 (Özel Sayı), 701-736. DOI: 10.37669/milliegitim.1309350”

Öz

Bu araştırmanın amacı sınıf öğretmenlerinin 21. yüzyıl becerilerine yönelik sahip oldukları algıların metaforlar aracılığıyla ortaya çıkarılmasıdır. Bu araştırma nitel bir araştırma olup çalışma grubunu 2021-2022 eğitim-öğretim yılında Samsun ilinde görev yapmakta olan 52 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak sınıf öğretmenlerinin 21. yüzyıl becerilerine yönelik metaforik algılarını belirlemek için geliştirilmiş form kullanılmıştır. Veriler toplanırken sınıf öğretmenlerinden 21. yüzyıl becerilerini neye benzettiklerini ifade etmeleri ve bu ifadelerin gerekçelerini belirtmeleri istenmiştir. Veriler içerik analizi yöntemi ile çözümlenmiştir. Katılımcı sınıf öğretmenlerinin 21. yüzyıl becerilerine yönelik toplam 41 kavramsal tema içerisinde 464 metafor oluşturdukları görülmüştür. Katılımcı öğretmenler en çok yaşam ve mesleki beceriler beceri alanına en az ise okuryazarlık beceriler beceri alanına yönelik metafor oluşturdukları gözlenmiştir. Her bir beceriye yönelik oluşturulan kavramsal temalar ve metaforlar tablolaştırılarak bulgular bölümünde sunulmuştur. Katılımcı sınıf öğretmenlerinin 21. yüzyıl becerilerine yönelik algılarının genel olarak beceri tanımlarına uyduğu ve alan yazın ile paralellik gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: sınıf öğretmenleri, 21. yüzyıl becerileri, metafor

An Investigation of Primary School Teachers' Metaphorical Perceptions About 21st Century Skills

Abstract

The aim of this study is to reveal the perceptions of primary school teachers about 21st century skills through metaphors. This research is a qualitative research and the study group consists of 52 primary school teachers working in Samsun province in the 2021-2022 academic year. A form developed to determine the metaphorical perceptions of classroom teachers towards 21st century skills was used as a data collection tool. While collecting the data, the primary school teachers were asked to express what they likened 21st century skills to and to state the reasons for these expressions. The data were analyzed by content analysis method. It was seen that the participant classroom teachers created 464 metaphors about 21st century skills in 41 conceptual themes. It was observed that participant teachers created metaphors for life and professional skills the most and literacy skills the least. The conceptual themes and metaphors created for each skill are tabulated and presented in the findings section. It was concluded that the participant classroom teachers' perceptions of 21st century skills generally conformed to the definitions of skills and are in line with the literature.

Keywords: primary school teachers, 21st century skills, metaphor

Giriş

Teknolojinin hızlı gelişimi ve yaygın kullanımı, toplumun temel yapılarını ve dinamiklerini derinlemesine etkilemiştir. Bu süreç, bilgi ve iletişim teknolojilerinin ilerlemesiyle tetiklenmiş ve dünyayı daha bağlantılı, küresel bir köye dönüştürmüştür. İnternet ve diğer dijital araçlar bilgiye erişimi kolaylaştırmış, iletişimi hızlandırmış ve sınırları aşarak kültürel etkileşimi artırmıştır. Teknoloji aynı zamanda iş dünyasında da köklü değişimlere yol açmıştır. Yapay zekâ, otomasyon ve robotik gibi teknolojiler, üretim süreçlerinde insan gücüne olan bağımlılığı azaltmış ve işyerlerinde verimliliği artırmıştır. Günümüzde, bilgiye erişim artık sadece bir dokunuş kadar uzakta olduğu için toplumlar bilgiyi depolamak ve hatırlamak yerine bilgiyi anlamak, analiz etmek ve uygulamak için becerilere odaklanmaktadır. Dede'ye (2009) göre de 21. yüzyıl, insanların iş, vatandaşlık ve kendini gerçekleştirme için ihtiyaç duyduğu beceriler açısından 20. yüzyıldan oldukça farklıdır. Bu nedenle, günümüzün bilgi değil beceri toplumu olduğunu söylemek yanlış olmaz. Bilgi birikimi önemli olsa da bilginin gerçek değeri bilgiyi etkin bir şekilde kullanabilen bireylerin sahip olduğu becerilerde yatmaktadır.

Toplumların işgücünde gereksinim duyduğu becerilere sahip bireylerin yetiştirilmesi, eğitim sisteminin önemli bir sorumluluğudur. Bu durum 21. yüzyıla yaklaşıl

zamanlardan itibaren eğitimciler tarafından tartışılmaya başlanmıştır. 1983 yılında Amerika Birleşik Devletleri'nde Ulusal Eğitimde Mükemmellik Komisyonu tarafından yayımlanan "Risk altındaki bir ulus" adlı raporda rekabetin ve işyerlerindeki koşulların hızla değiştiği ve tehlikelerin giderek arttığı bir dünyada eğitim reformunun 'öğrenen toplum' yaratma hedefine odaklanması gerektiği belirtilmiştir. Böyle bir toplumun erken çocukluktan yetişkinlik sürecine kadar değerleri etrafında zihinlerini tam kapasiteyle kullanabilecekleri ve dünya değiştikçe kendilerini yenileyebilecekleri vurgulanmıştır. Yine aynı raporda standartlar geliştirilmesi önerilmiştir (National Commission on Excellence in Education, 1983). Raporun ardından pek çok kuruluş bu becerileri tanımlamak için çalışmalar yürütmüştür.

21. yüzyıl becerileri farklı kişi ve kuruluşlar tarafından farklı şekillerde de tanımlanmıştır (Dede, 2010). Gerekli Becerilerin Kazanılmasına ilişkin Bakanlık Komisyonu (Secretary's Commission on Achieving Necessary Skills [SCANS], 1991), enGauge (enGauge, 2003), OECD (OECD, 2005), Chris Dede (Dede, 2010), Eğitim Teknolojisi Standartları (Educational Technology Standards [ISTE], 2016) ve 21. Yüzyıl Becerileri için Ortaklık Platformu (Partnership for 21st Century Skills [P21], 2019a) bu kişi ve kuruluşlardan bazılarıdır. Alanyazın incelendiğinde 21. Yüzyıl Becerileri için Ortaklık Platformu tarafından oluşturulan 21. yüzyıl becerileri sınıflandırılmasının Türk eğitimciler tarafından daha yaygın şekilde tercih edildiği görülmektedir (Anagün vd., 2016; Belet Boyacı ve Güner Özer, 2019; Çiftçi vd., 2021; Çoban vd., 2019; Uyar ve Çiçek, 2021; Yalçın, 2018).

P21 tarafından oluşturulan bu model üç ana başlık altında toplam 11 becerilerden oluşmaktadır. Öğrenme ve yenilik becerileri; yaratıcılık ve yenilik, eleştirel düşünme ve sorun çözme ile iletişim ve iş birliği becerilerinden oluşmaktadır. Okuryazarlık becerileri; bilgi okuryazarlığı, medya okuryazarlığı ile bilgi, iletişim ve teknoloji okuryazarlığından oluşmaktadır. Yaşam ve mesleki beceriler ise girişim ve kendine yön verme, verimlilik ve hesap verebilirlik, liderlik ve sorumluluk, esneklik ve uyarlanabilirlik ile sosyal ve kültürlerarası becerilerden oluşmaktadır (P21, 2019a, 2019b). Ancak öğrencilerin becerilerini geliştirmek için zengin içerikli bir müfredat, iyi desteklenmiş öğretmenler ve sofistike değerlendirmeler gerekmektedir (Rotherham ve Willingham, 2010). Bu nedenle Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı (2017) tarafından yapılan müfredat yenileme ve değişiklik çalışmalarında beceriler ön plana çıkartılarak müfredat güncellenmiştir. Güncellenen müfredatta Türk toplumunun ihtiyaç ve beklentileri göz önünde bulundurularak Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi temel alınarak oluşturulmuş Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi ile yeterlilikler öğretim programlarında yerini almıştır. Ayrıca 21. YY becerileri olarak adlandırılan ve yeni yüzyılın mezunlarının sahip olması beklenen (Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, 2017, s9) yeterlilik ve beceriler de programda kendine yer bulmuştur.

Beceriler, çocuklara karmaşık problemlerin çözümü ve günlük yaşama uyum sağlama konusunda katkı sağlamaktadır (Aşkın Tekkol, 2020). Ancak 21. yüzyıl yeterlilikleri üzerine yapılan tartışmalar sadece bu becerilerin ne kadar önemli olduğuna değil, aynı zamanda bu yeterliliklerin nerede ve nasıl edinilebileceğine de odaklanmaktadır (Voogt ve Pareja Roblin, 2010). Beceriler zaman içinde deneyimle geliştirilebileceği gibi Aşkın Tekkol'e (2020) göre beceriler öğrenilir. Bu durum da okullar ve öğretmenleri ön plana çıkartmaktadır. Güneş'e (2012) göre beceri öğretimi ile bilgi öğretimi farklı durumlardır. Beceri öğretiminde eğitim programı, öğretmen, öğrenci ve değerlendirme boyutlarının beceri öğretimine yönelik hazırlanması gerekmektedir. Ders ve ders içerikleri seçiminin öğrencide geliştirilmesi hedeflenen becerilere göre hazırlanmalıdır. Öğrenciler bu süreçte aktif olmalı ve kendi öğrenmelerinden sorumlu olmalıdırlar. Değerlendirmede ise becerilerin gelişme durumunu belirlemeyi merkeze alan değerlendirme yöntemlerinin kullanılması gerekmektedir. Bu süreçte öğretmen öğrenmeyi kolaylaştırıcı bir roledir. Öğretmen, öğrenme süreçlerine hâkim olmalı, geliştirilmesi hedeflenen beceriye göre içeriği ve ortamı düzenlemeli, becerinin gelişim düzeyini takip ederek değerlendirmeyi gerçekleştirmelidir. Beceri öğretimi süreci ise üç adımdan oluşmaktadır. Bu adımlar beceriye hazırlık, bilgi ve tekniklerin uygulanması ile beceriyi uygulamaya aktarmadır. Beceriye hazırlık basamağında öğrencilere beceriyle ilgili bilgiler ve becerinin amaçları aktarılır. Bilgi ve teknikleri uygulama basamağında beceri ile ilgili bilgi ve teknikler uygulamalı olarak örneklerle gösterilir. Böylece öğrencilerin bu durumları pratik yaparak deneyimlemeleri sağlanır. Beceriye uygulamaya aktarma basamağında ise henüz yeni öğrenilmiş olan becerinin farklı durumlara aktarılması üzerinde durulur (Güneş, 2012). Özetle beceri öğretimi sürecinde öğretmen beceri için gerekli bilgiyi öğrencilere aktaran, beceriyi gösteren ve uygulaması için gerekli ortamı oluşturan aktif bir roledir. Bu nedenle beceri öğretiminde öğretmenin öğreteceği beceri ile ilgili bilgi, beceri, tutum ve öz yeterliliğe sahip olması gerekmektedir.

Türkiye'de 21. yüzyıl becerileri ile ilgili yapılmış olan çalışma sayısı sınırlıdır (Düzgüner vd., 2022). Ayrıca yapılan çalışmalar daha çok betimsel niteliktedir (Altınpulluk ve Yıldırım, 2021). Bu çalışmaların örneklemini ise Kalemkuş ve Bulut Özek'e (2021) göre çoğunlukla öğretmen adayları, Altınpulluk ve Yıldırım'a (2021) göre ise öğrenci odaklı çalışmalar oluşturmaktadır. 21. yüzyıl becerilerine yönelik yapılan çalışmalar incelendiğinde öğretmen adaylarının (Aydın, 2019; Erdoğan ve Eker, 2020; Erten, 2020; Kozikoğlu ve Altunova, 2018; Kozikoğlu ve Özcanlı, 2020; Özdemir Özden vd., 2018), meslek lisesi öğretmenlerinin (Cemaloğlu vd., 2019), ortaokul öğretmenlerinin (Çelebi ve Sevinç, 2019), Türkçe öğretmenlerinin (Tunagür ve Aydın, 2021) öz yeterlilik algılarının yüksek veya yeterli olarak bulunduğu çalışmalar bulunmaktadır. Bu çalışmaların aksine Baki (2022) Türkçe öğretmen adaylarının öğ-

renme ve yenilik ile yaşam ve kariyer becerilerinde düşük; bilgi, medya ve teknoloji becerilerinde ise çok düşük yeterlilik algısına sahip olduğuna ulaşmıştır. Ayrıca farklı bir araştırma metodu olarak da Selçuk (2020) matematik öğretmenlerinin 21. yüzyıl becerilerine ilişkin algılarını metafor yöntemiyle incelemiştir. Çalışmalar incelendiğinde öğretmen adayları ve öz yeterlilik ağırlıklı çalışmalar gerçekleştirildiği görülmektedir. Mevcut görev yapmakta olan öğretmenler ve bu öğretmenlerin 21. yüzyıl becerilerine yönelik algılarına yönelik çalışmaların sınırlı olduğu görülmüştür.

Kay ve Greenhill'e (2011) göre her ne kadar öğretmen yetiştirme programları gelişiyor olsa dahi göreve yeni başlayan öğretmenler öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılayamamaktadır. Çünkü önceki nesil öğretmenlere kıyasla 21. yüzyıl eğitimi için gerekli bilgi ve beceriler çok geniş bir alanı kapsamaktadır. Bu nedenle özellikle sınıf öğretmenlerinin öğrencilerin küresel bir toplumda ihtiyaç duydukları becerileri öğretebilecek bilgi ve beceriye sahip olup olmadıkları tartışma konusudur. Sumardi vd. (2020) tarafından Endonezya'da gerçekleştirilen çalışma da bu tezi destekler nitelikte sınıf öğretmenlerinin yarısından fazlasının öğrenme ve öğretme süreçlerinin 21. yüzyıl becerilerini içermediği görülmüştür. Bu nedenle öğrencilerin temel bilgi ve becerileri öğrenmeye başladığı ilkökul dönemi önem arz etmekte, bu dönemin en önemli faktörü olan sınıf öğretmenlerinin ise 21. yüzyıl becerilerine ilişkin yeterlilikleri hakkında daha detaylı çalışmalar yapılması gerektiği düşünülmektedir.

Özellikle sınıf öğretmenlerinin 21. yüzyıl becerilerine ilişkin zihinlerinde var olan algıları ortaya koymak öğretim faaliyetlerine farklı bir açıdan bakabilmeye imkân sağlayacaktır. 21. yüzyıl becerileri ile ilgili öğretmenlerin kendi zihinlerinde anlamlandırdığı kavramların ortaya çıkarılması öğretmenlerin becerilere bakış açılarının ve bu beceriler ile kurdukları ilişkilerin görülmesini sağlayabilecektir. Bu tespit daha geniş çaplı öneriler sunulabilmesine, gerekirse kavram yanılgılarının düzeltilebilmesine veya bu kavramlara yönelik bilgi ve ilişkilerin geliştirilebilmesine fırsat sunacaktır. Bu nedenle bu çalışmada sınıf öğretmenlerinin 21. yüzyıl becerilerine yönelik sahip oldukları algıların metaforlar aracılığıyla ortaya çıkarılması amaçlanmış ve bu amaç doğrultusunda aşağıdaki araştırma sorularına yanıt aranmıştır.

- Sınıf öğretmenlerinin 21. yüzyıl öğrenme ve yenilik becerileri beceri alanına ilişkin metaforik algıları nelerdir?
- Sınıf öğretmenlerinin 21. yüzyıl. okuryazarlık becerileri beceri alanına ilişkin metaforik algıları nelerdir?
- Sınıf öğretmenlerinin 21. yüzyıl yaşam ve mesleki becerileri beceri alanına ilişkin metaforik algıları nelerdir?

Yöntem

Bu bölümünde araştırmanın modeli, çalışma grubu, veri toplama aracı, verilerin toplanması, verilerin analizi ve geçerlik-güvenirlğe yer verilmiştir.

Araştırmanın Modeli

Sınıf öğretmenlerin 21. yüzyıl becerilerine ilişkin metaforik algılarının incelenmesi amaçlandığından bu çalışmada nitel araştırma yaklaşımı benimsenmiş ve fenomenoloji (olgubilim) deseni kullanılmıştır. Fenomenoloji (olgubilim) deseni, farkında olduğumuz ancak derinlemesine ve ayrıntılı bir anlayışa sahip olmadığımız olaylar, deneyimler, algılar, yönelimler, kavramlar ve durumlar gibi çeşitli biçimlerde karşımıza çıkabilen ‘olgulara’ odaklanmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2016, s. 70). Çalışmada sınıf öğretmenlerinin 21. yüzyıl becerilerine yönelik algıları metaforlar aracılığı ile belirlenmek istendiğinden olgu bilim deseni tercih edilmiştir.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubu, 2020-2021 eğitim öğretim yılında Samsun ilinde görev yapmakta olan 52 sınıf öğretmeninden oluşmaktadır. Çalışma grubunun belirlenmesinde kolay ulaşılabilir durum örnekleme kullanılmıştır. Amaçlı örnekleme tekniklerinden biri olan kolay ulaşılabilir durum örnekleme, araştırmacının yakın ve erişilmesi kolay durumları seçtiği bir örnekleme tekniği olup, araştırmacıya hız ve pratiklik kazandırmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2016, s.118). Araştırmaya dahil edilen katılımcıların demografik özelliklerine göre dağılımı Tablo 1.’de gösterilmiştir.

Tablo 1

Katılımcıların Demografik Özellikleri

Cinsiyet	f	Kıdem Yılı	f
Kadın	37	5 yıl ve altı	32
Erkek	15	6-10 yıl	9
Yaş	f	11-15 yıl	5
30 yaş altı	34	16-20 yıl	7
30 yaş ve üstü	18	20 yıl ve üzeri	2

Veri Toplama Aracı ve Verilerin Toplanması

Bu araştırma için Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Etik Kurulu’ndan 2021-584 karar numarası ile izin alınmıştır. Çalışmada sınıf öğretmenlerinin 21. yüzyıl becerileri kapsamında; “öğrenme ve yenilik becerileri”, “okuryazarlık becerileri”, “yaşam ve mesleki beceriler” şeklinde kategorileştirilmiş

olan üç temel beceri alanına yönelik metaforik algılarını belirlemek için araştırmacılar tarafından geliştirilen veri toplama aracı kullanılmıştır. Veri toplama aracı, yarı yapılandırılmış sorular içeren açık uçlu bir formdur. Veri toplama aracının ilk bölümünde sınıf öğretmenlerinin demografik özelliklerine ilişkin sorular, ikinci bölümde ise metafor üretmeye ilişkin “Eleştirel düşünme ve sorun çözme”... gibidir. Çünkü, ...” şeklinde 11 beceriyle ilgili oluşturulan açık uçlu sorular bulunmaktadır. Ayrıca formda araştırmanın amacı, elde edilen verilerin hangi amaçla kullanılacağı ve metafor kavramını netleştirmek için farklı örnek metafor ifadeleri de verilmiştir. Form çalışmaya gönüllü katılım gösteren öğretmenlere online ortamdan gönderilerek online şekilde doldurtulmuştur.

Verilerin Analizi

Araştırmada elde edilen verilerin analizinde kategoriler önceden belirlenmediği sonradan oluşturulduğu için içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. İçerik analizinde temel amaç elde edilen verilerin açıklanabileceği kavramlara ve ilişkilere ulaşılmasıdır (Yıldırım ve Şimşek, 2016). Elde edilen verilerin analizi ve yorumlanması sürecinde ilk olarak metaforlar belirlenmiş yani adlandırılmıştır. Metaforlar adlandırıldıktan sonra metaforların sınıflandırılması (eleme) işlemi yapılmıştır. Daha sonra kategori geliştirme, geçerlilik ve güvenilirlik sağlama, frekansların hesaplanması ve verilerin yorumlanması işlemleri gerçekleştirilmiştir. Metaforların adlandırılması aşamasında öğretmenlerin geliştirmiş oldukları metaforlar bilgisayar ortamına aktararak geçici bir liste oluşturulmuştur. Listeleme işleminden sonra öğretmenlerin anlamlı metaforlar oluşturup oluşturmadıkları ve bu metaforları açıklayan anlamlı cümleler kurup kuramadıkları incelenmiştir. Sınıflandırma (eleme) aşamasında metaforlar, metaforun konusu, metaforun kaynağı, metaforun konusu ile kaynağı arasındaki ilişkiye göre değerlendirilmiştir (Saban, 2008). Belli bir metafor kaynağı içermeyen, üretilen metafora dair bir gerekçe belirtmeyen, 21. yüzyıl becerilerine yönelik algıların açıklanması için katkısı olmayan, birden fazla kategori kapsamında ele alınabilen metaforlar belirlenmiş ve bunlar çalışmanın kapsamından çıkarılmıştır. Kategorilerin oluşturulmasında alanyazındaki çalışmalardan da yararlanılmıştır. Kategoriler üç araştırmacı tarafından birlikte oluşturulmuştur. Bu aşamada araştırmacıların kategoriler üzerinde uzlaşmasına önem verilmiştir. Son aşamada ise belirlenen kavramsal kategorilerin içerdiği metaforların frekansları belirlenmiştir. Hesaplanan frekanslar tablolarla birlikte bulgulara verilmiştir. Son olarak da ulaşılan bulgular yorumlanmıştır.

Geçerlik ve Güvenilirlik

Veri toplama aracının hazırlanmasında ilk olarak alanyazın taranmış ve ilgili çalışmalar incelenmiştir. Veri toplama aracı taslak olarak oluşturulduktan sonra alanında

3 uzmanın görüşlerine başvurulmuştur. Uzman görüşleri doğrultusunda sorular tekrar düzenlenmiştir. Bu çalışmada geçerlilik ve güvenilirliği sağlamak için öncelikle katılımcılara yöneltilecek olan görüşme soruları araştırmaya katılmayacak olan iki öğretmene sorulmuş ve soruların anlaşılabilirliği kontrol edilmiştir. Bunlar veri analizine dahil edilmemiştir. Ardından sorular uzmanlık alanı bu konu olan üç uzman ile değerlendirilerek tekrar düzenlemeye gidilmiştir. Katılımcılardan gönüllü olarak araştırmaya katılmak isteyenlere formlar ulaştırılmıştır. Formları doldurmaları istenmeden önce araştırma hakkında bilgilendirmeler yapılmıştır. Öğretmenlerden elde edilen veriler üç ayrı araştırmacı tarafından bağımsız olarak analiz edilmiştir. Araştırmacıların oluşturduğu listeler karşılaştırılarak görüş birliği ve görüş ayrılığı sayıları tespit edilerek elde edilen bulguların tutarlılık bağlamında güvenilir olduğu belirlenmiştir.

Etik Kurul İzin Belgesi: Söz konusu çalışma için Ondokuz Mayıs Üniversitesi'nden 09.07.2021 tarihinde 2021/584 sayılı Etik Kurul İzin Belgesi alınmıştır.

Bulgular

Bu bölümde sınıf öğretmenlerinin 21. yüzyıl becerileri hakkındaki metaforik algıları tablolaştırılarak sunulmuştur. Her bir beceri kendi içinde değerlendirilmiş ve kavramsal kategoriler oluşturulmuştur.

21. Yüzyıl Öğrenme ve Yenilik Becerileri Beceri Alanına İlişkin Bulgular

Bu başlık altında 21. yüzyıl öğrenme ve yenilik becerileri beceri alanında yer alan eleştirel düşünme ve sorun çözme, yaratıcılık ve yenilik, iletişim ve iş birliği becerilerine ilişkin bulgular tablolar halinde sunulmuştur.

Tablo 2

Eleştirel Düşünme ve Sorun Çözme Becerisine Yönelik Metaforların Kavramsal Kategorilere Dağılımı

Kavramsal Kategori Adı	Temel Özellikler	Metaforlar	F
1. Problem çözme	Eleştirel düşünme ve sorun çözme becerisini problem çözme ile ilişkilendirilen metaforları içerir.	Kırık borudan akan su (1), Özgürleşmesi (1), Hayat (1), Tepesini çıktığım dağ (1), Virtüs programı (1), Bilim üretmek (1), İlaç (1), Matematik (1), anne-lik içgüdü (1), Su (1), Anahtar (1), Ceviz (1), Doktor (1)	13

2. Farklı bakış açılarından yararlanma	Eleştirel düşünme ve sorun çözme becerisini problem çözmeye ilişkilendirilen metaforları içerir.	Yenilik (2), Beyin Fırtınası (1), Yaratıcı (1), Kaldırım taşları (1), Çok yönlülük (1), Yemek (1), Bulmaca (1)	8
3. Sorgulama	Eleştirel düşünme ve sorun çözme becerisini sorgulamak olarak ifade eden metaforları içerir	Sorgulamak (3), Cam (1), Çocuğun yürümeye başlaması (1), Araştırma ve sorgulamayı kapsayan süreç (1) Zekâ küpü (1) Süzgeç (1), Gelişim (1)	9
4. Olması Gereken	Eleştirel düşünme ve sorun çözme becerisini olması gereken bir durum ile ilişkilendiren metaforları içerir.	Islak mendil (1), rehber (1), Hava (1), Bina inşa etmek (1), Yaşam Becerisi (1), Kamp yapmak (1) Bulmaca (1), Ayna (1), Kitap (1), Düğüm çözmek (1)	10

Katılımcı sınıf öğretmenleri eleştirel düşünme ve sorun çözme becerisi hakkında sahip oldukları algının benzerlik göstererek 4 kavramsal kategoride toplam 40 metafor geliştirdikleri görülmektedir. Geliştirilen metaforların büyük çoğunluğunun problem çözme kavramsal kategorisinde toplandığı görülmüştür. Bu beceri hakkında en çok tekrarlanan metaforlar sorgulamak (3) metaforudur. Katılımcı öğretmenlerin en çok metafor ürettiği diğer kavramsal kategori ise olması gereken kavramsal kategorisidir. Katılımcı öğretmenlerin bu beceriye yönelik oluşturduğu kavramsal kategorilerin becerinin içeriği ile birebir uyduğu görülmektedir. Ayrıca katılımcı öğretmenlerin eleştirel düşünme ve sorun çözme becerisini günümüz dünyasında bireylerin sahip olması gereken bir beceri olarak görmeleri dikkat çekicidir. Aynı zamanda eleştirel düşünmenin problem, düğüm ve sorun çözme gibi çözüm odaklı olduğu kanısına vardıkları görülmüştür.

Oluşturulan metaforların gerekçeleri incelendiğinde bulmaca metaforu için KÖ26'nın "*farklı açılardan düşünme gerektirir.*" ve zekâ küpü metaforu için KÖ5'in "*her hamlede kendini irdeleyerek gidiyorsun.*" ifadeleri dikkat çekici bulunmuştur.

Tablo 3*Yaratıcılık ve Yenilik Becerisine Yönelik Metaforların Kavramsal Kategorilere Dağılımı*

Kavramsal Kategori Adı	Temel Özellikler	Metaforlar	F
1. Özgünlük ve yenilik	Yaratıcılık ve yenilik becerisini özgünlük ve yenilik olarak ifade eden metaforları içerir.	Farklı şeyler var edebilmek (3), yeni düşüncelerin birleşimi (2), Nefes (1), Doğa (1), Yeni güne doğan güneş (1), Doğum (1), Ressamın resim yapması (1), 21. yüzyıl Post modern kavramları (1), Teknoloji (1) Düşünülme-yeni düşünmek (1), Kelebek etkisi (1), Çağ (1), İnsan (1) Deniz meleği (1), Sihirli lamba (1)	18
2. Keşfetmek	Yaratıcılık ve yenilik becerisini keşfetmek olarak ifade eden metaforları içerir.	Çocuk (2), Botanik bahçesinde gezmek (1), Yeni bir şehre adım atmak (1), yıldızlar (1), Sürekli araştırmak (1), yemek yapmak (2), Kreatif (1), Lego (1)	10
3. Mutluluk veren	Yaratıcılık ve yenilik becerisini mutluluk olarak ifade eden metaforları içerir.	Şarap (1), Gökkuşluğu (1), Katıldığı parti (1), Mandala (1) Uçurtma (1) Dünya (1)	6
4. İhtiyaç duyulan	Yaratıcılık ve yenilik becerisini ihtiyaç duyulan olarak ifade eden metaforları içerir.	Savaş (1), Su (1), Yeniliğe açık olma (1), Robot (1)	4

Katılımcı sınıf öğretmenlerinin yaratıcılık ve yenilik becerisi hakkında sahip oldukları algının benzerlik göstererek 4 kavramsal kategoride toplam 38 metafor geliştirdikleri görülmektedir. Geliştirilen metaforların büyük çoğunluğunun özgünlük ve yenilik kavramsal kategorisinde toplandığı görülmüştür. Bu beceri hakkında en çok tekrarlanan metaforlar farklı şeyler var edebilmek (3) ve yeni düşüncelerin birleşimi (2) metaforlarıdır. Katılımcı öğretmenler çoğunluğu yaratıcılık ve yenilik becerisini doğrudan becerinin ismine yakın şekilde ifade ettikleri görülmektedir. Ancak katılımcı öğretmenlerin bir kısmının doğrudan becerinin anlamı yerine yaratma ve yenilik süreci olan keşfetme sürecine yönelik görüş bildirmeleri dikkat çekicidir.

Oluşturulan metaforların gerekçeleri incelendiğinde yeni bir şehre adım atmak metaforu için KÖ9'un “*keşfetmen gerekiyor.*” ve gökyüzü metaforu için KÖ1'in “*her baktığımızda yeni bir yıldız görürüz ve evrenin yeni bir özelliğini keşfederiz.*” ifadeleri dikkat çekici bulunmuştur.

Tablo 4*İletişim ve İş Birliği Beceriye Yönelik Metaforların Kavramsal Kategorilere Dağılımı*

Kavramsal Kategori Adı	Temel Özellikler	Metaforlar	f
1. Uyum ve beraberlik	İletişim ve İş birliği becerisini uyum ve beraberlik olarak ifade eden metaforları içerir.	Arkadaş (2), Büyük bir destek (1), Beraberlik (1), Koordinasyon (1) Futbol maçı (1), Voleybol maçı (1), Koca bir orkestranın parçası (1), Halat çekme (1), Karınca kolonisi (1), Aile (1), bilgisayar tabanlı iletişim ve ortaklık (1) Salata (1) Orman (1)	14
2. Temel ihtiyaç	İletişim ve İş birliği becerisini temel ihtiyaç olarak ifade eden metaforları içerir.	Toplum (2), İnsan olmanın en önemli gereği (1), Koordinasyon ve kontrol işlevini yerine getiren bir mekanizma (1), İletişim becerileri güçlü bireyler (1), Mihenk taşı (1), Su (1), Çarkın dişlileri (1), Hayatta kalma (1), Ekmek (1) Uçak (1) Kan damarları (1)	12
3. Birbirinden etkilenen	İletişim ve İş birliği becerisini birbirinden etkilenen olarak ifade eden metaforları içerir.	Yapboz (2), Zincir (1), Alışveriş (1), Trafik (1) Reseptör (1) Diyalog (1), Besin zinciri (1), Doğa (1), Yeni doğmuş çocuk (1)	10

Katılımcı sınıf öğretmenlerinin iletişim ve iş birliği becerisi hakkında sahip oldukları algılar benzerlik göstererek 3 kavramsal kategoride toplam 36 metafor geliştirdikleri görülmektedir. Geliştirilen metaforların belirli bir kavramsal kategori yerine

3 kavramsal kategoriye de yakın frekanslarda dağıldığı görülmektedir. Bu beceri hakkında en çok tekrarlanan metaforlar Yapboz (2), Toplum (2) ve Arkadaş (2) metaforlarıdır. Katılımcı öğretmenlerin iletişim ve iş birliği becerisine yönelik oluşturdukları kavramsal kategorilerin bireysel konulardan ziyade toplumsal konulara odaklanması dikkat çekicidir.

Oluşturulan metaforların gerekçeleri incelendiğinde yapboz metaforu için KÖ9'un "*bir parçası yanlışsa bu yapbozun tamamını etkiler.*" ve koca bir orkestranın parçası metaforu için KÖ4'ün "*düzen ve ahenkten çıktığını hissettirir.*" ifadeleri dikkat çekici bulunmuştur.

21. Yüzyıl Okuryazarlık Becerileri Beceri Alanına İlişkin Bulgular

Bu başlık altında 21. yüzyıl okuryazarlık becerileri beceri alanında yer alan bilgi okuryazarlığı, medya okuryazarlığı ve bilgi, iletişim ve teknoloji okuryazarlığı becerilerine ilişkin bulgular tablolar hâlinde sunulmuştur.

Tablo 5

Medya Okuryazarlığı Becerisine Yönelik Metaforların Kavramsal Kategorilere Dağılımı

Kavramsal Kategori Adı	Temel Özellikler	Metaforlar	f
1. Haberleşme İletişim	Medya okuryazarlığı becerisini haberleşme iletişim olarak ifade eden metaforları içerir.	Gazete (2), Magazin (1), İnsan (1), Kitle iletişim araçları (1), sihirli değnek (1), Yapboz (1) Kitap (1) Twitter (1), Gazete okuyan yaşlı adam (1) Okuduğunu anlamak (1), Hazine (1), Tanıştığın insan (1), Tasarımcı (1), Öğretmen (1)	15
2. Bilinçli Kullanmak	Medya okuryazarlığı becerisini haberleşme iletişim olarak ifade eden metaforları içerir.	Süzgeç (3) Uyanık olmak (1), Ders (1), Ulaşım (1), Akıllı telefon (1), Fabrikanın üretim bantları (1), Gözlemci (1), Yemek tarifi (1), Büyüteç (1) Anne (1) Konum bilgisi (1) Arıtma cihazı (1)	14

3. Doğruluğundan emin olmak	Medya okuryazarlığı becerisini doğruluğunu araştırmak her söylenene inanmamak olarak ifade eden metaforları içerir.	Eleştirel düşünme (2), Samanlıkta iğne aramak (1), Doğru olanı seçmek (1), Hikayeler inanmamak (1) Aydınlatma gerci (1), Siyaset (1) İletişimsizlik (1)	8
4. Tehlikeli	Medya okuryazarlığı becerisini tehlikeli olarak ifade eden metaforları içerir.	Kendini korumak (1), Elektrik (1), Bulgur ayıklamak (1), Dikkat gerektiren (1), Buz dağı (1)	5

Katılımcı sınıf öğretmenlerinin medya okuryazarlığı becerisi hakkında sahip oldukları algılar benzerlik göstererek 4 kavramsal kategoride toplam 42 metafor geliştirdikleri görülmektedir. Geliştirilen metaforların büyük çoğunluğunun haberleşme ve iletişim kavramsal kategorisinde toplandığı görülmüştür. Bu beceri hakkında en çok tekrarlanan metafor süzgeç (3), eleştirel düşünme (2) ve gazete (2) metaforudur. Katılımcı öğretmenlerin medya okuryazarlığına yönelik ürettikleri kavramsal kategoriler incelendiğinde katılımcı öğretmenlerin çoğunun becerinin içeriğine uygun şekilde kitle iletişim araçlarının bilinçli ve doğru kullanımına vurgu yaptıkları görülmektedir. Ancak yine azımsanmayacak sayıda öğretmenin becerinin içeriğine uygun olmayan şekilde okuryazarlık vurgusu yerine iletişim araçlarına vurgu yapmaları dikkat çekicidir.

Oluşturulan metaforların gerekçeleri incelendiğinde sihirli değnek metaforu için KÖ13'ün “*bu beceriye sahip insanlar her şeye rahatça ulaşabilirler*” ve fabrikanın üretim bantları metaforu için EÖ12'nin “*etkili üretim için bilinçli kullanım gerekir. Düzgün ve bilinçli okumalar da üretim bantları gibi ahenkli ve etkili kullanımı beraberinde getirir.*” ifadeleri dikkat çekici bulunmuştur.

Tablo 6

Bilgi Okuryazarlığı Becerisine Yönelik Metaforların Kavramsal Kategorilere Dağılımı

Kavramsal Kategori Adı	Temel Özellikler	Metaforlar	f
1. Bilgiyi doğru analiz etmek, doğru kullanmak	Bilgi okuryazarlığı becerisini bilgiyi doğru analiz etmek doğru kullanmak olarak ifade eden metaforları içerir.	Kitap (2) Google (1), Pirinç (1), Bilgisayar kullanmak (1), Sebep (1), Bir romanı okuyup benimsemek (1), Kullanım kılavuzu (1), Hayat boyu öğrenme (1) Kaynak (1), kullanabilme (1), orkestra şefi (1), ustanın mahareti (1), Dünya (1), Araştırma (1), Ayakkabı satın almak (1)	15
2. Araç olarak	Bilgi okuryazarlığı becerisini araç olarak bir ifade eden metaforları içerir.	Kitap (2), Anahtar (2) Gözlük (1) Araç (1), Konum bilgisi (1), İlaç (1) Kütüphane (1) Ayna tutmak (1), Beslenmek (1)	11
3. Önemli olan	Bilgi okuryazarlığı becerisini önemli olarak ifade eden metaforları içerir.	Hazine avcılığı (1), Temel taşı (1), Aslan (1), Özümseme (1), Bilgi çağı (1) Yemek (1), Kâşiflik (1),	7
4. Bilge bir kişi olarak	Bilgi okuryazarlığı becerisini bilge bir kişi olarak ifade eden metaforları içerir.	Dedektif (1), İlber Ortaylı (1), Entelektüel insan (1), Filozof (1), Bilge olmak (1), Medeniyet (1), En tepesindeki meyve (1)	7

Katılımcı sınıf öğretmenleri bilgi okuryazarlığı becerisi hakkında sahip oldukları algının benzerlik göstererek 4 kavramsal kategoride toplam 40 metafor geliştirdikleri görülmektedir. Geliştirilen metaforların büyük çoğunluğunun bilgiyi doğru analiz etmek, doğru kullanmak kavramsal kategorisinde toplandığı görülmüştür. Bu beceri hakkında en çok tekrarlanan metaforlar anahtar (2) ve kitap (2) metaforlarıdır. Katılımcı öğretmenlerin bilgi okuryazarlığı becerisine yönelik ürettikleri kavramsal kategoriler incelendiğinde becerinin içeriğine uygun şekilde doğru bilgiye ulaşma ifadesi taşıdığı görülmektedir. Ayrıca katılımcı öğretmenler ürettikleri metaforlar aracılığıyla bu beceriyi önemli gördüklerini de ifade etmişlerdir.

Oluşturulan metaforların gerekçeleri incelendiğinde özümseme metaforu için EÖ11'in "*bilgiyi özümsemek önemlidir*" ve kullanım kılavuzu metaforu için KÖ29'un "*Kılavuzu olmadan hayatımızı kolaylaştıracak aleti kullanamadığımız gibi bilgiye ihtiyaç duyulduğunda bunu hissetmek, ihtiyaç duyulan bilgiyi bulmak, elde edilen bil-*

giyi değerlendirmek ve bunu etkin olarak kullanabilmek yetisi küresel dünyaya, çağın gereklerine uyum açısından çok önemlidir” ifadeleri dikkat çekici bulunmuştur.

Tablo 7

Bilgi, İletişim ve Teknoloji Okuryazarlığı Kavramsal Kategorilerindeki Metaforlarının Dağılımı

Kavramsal Kategori Adı	Temel Özellikler	Metaforlar	f
1. Çağa ayak uydurmak	Bilgi İletişim ve teknoloji okuryazarlığı becerisini çağın gerektirdikleri ve çağa ayak uydurmak için gereklilik olarak ifade eden metaforları içerir.	Çağın gerekliliği (4), Su (2), Gelecek (2), Güncellik (1), Zaman (1), Zamanın pusulası (1), Kitap (1) Temel ihtiyaç (1), Sosyal medya (1), Çağı takip etmek (1) Simülasyon (1)	16
2. Sahip olunması gereken önemli bir yetenek	Bilgi İletişim ve teknoloji okuryazarlığı becerisini sahip olunması gereken önemli bir yetenek beceri olarak ifade eden metaforları içerir.	Dünya (2), Yemek (1), Yabancı dilde gelen bir e-posta (1), İyi bir yüzücü (1) Farkı fark etmek (1), Güvercin (1) okuma yazma öğrenmek (1), Sayacın üç ayağı (1), Cam (1), Sohbet (1), Dünya (1), pirinç ayıklamak (1)	13
3. Araç ve gereç olarak teknoloji	Bilgi İletişim ve teknoloji okuryazarlığı becerisini araç ve gereç olarak ifade eden metaforları içerir.	Telefon (1), Bilgisayar (3), Sunum hazırlamak (1), Zincir (1), Kuru-pilav-cacık (1), Fıkra (1), Mahalle ortamı (1), Bahçe (1)	10

Katılımcı sınıf öğretmenleri bilgi, iletişim ve teknoloji okuryazarlığı becerisi hakkında sahip oldukları algının benzerlik göstererek 3 kavramsal kategoride toplam 39 metafor geliştirdiği görülmektedir. Geliştirilen metaforların büyük çoğunluğunun sahip olunması gereken önemli bir yetenek kavramsal kategorisinde toplandığı görülmüştür. Bu beceri hakkında en çok tekrarlanan metaforlar çağın gerekliliği (4), bilgisayar (3) ve dünya (2) metaforlarıdır. Katılımcı öğretmenlerin bilgi, iletişim ve teknoloji okuryazarlığına ilişkin ürettikleri kavramsal kategoriler incelendiğinde bu becerinin günümüz dünyası için önemli bir beceri olduğuna vurgu yaptıkları görülmüştür. Ancak becerinin içeriğine yönelik ifadelerde bulunmamaları dikkat çekicidir.

Oluşturulan metaforların gerekçeleri incelendiğinde zaman metaforu için EÖ1’in “*zamanın gerisinde kalmamak için gereklidir.*” ve çağın gerekliliği metaforu için EÖ6’nın “*Çünkü en hızlı bilgiye ulaşma yoludur*” İfadeleri dikkat çekici bulunmuştur.

21. Yüzyıl Yaşam ve Mesleki Beceriler Beceri Alanına İlişkin Bulgular

Bu başlık altında 21. yüzyıl yaşam ve mesleki beceriler beceri alanında yer alan esneklik ve uyarlanabilirlik, girişim ve kendine yön verme, sosyal ve kültürlerarası, verimlilik ve hesap verebilirlik, liderlik ve sorumluluk becerilerine ilişkin bulgular tablolar halinde sunulmuştur.

Tablo 8

Esneklik ve Uyarlanabilirlik Becerisine Yönelik Metaforların Kavramsal Kategorilere Dağılımı

Kavramsal Kategori Adı	Temel Özellikler	Metaforlar	f
1. Uyum Olarak	Esneklik ve uyarlanabilirlik becerisini her duruma ve pozisyona göre şekil alma ve uyum sağlama şeklinde ifade eden metaforları içerir.	Lastik (5), Oyun Hamuru (5), Su (2), Tel (2), Sıvı Madde (1), Eylem (1), Çocuk (1), Spor (1), Yay (1), Göz Bebeği (1), Drama (1), İngiliz Anahtarı (1), Elektrik (1), Trambolin (1), Bukalemun (1), Değiş Tonton (1), Su (1)	27
2. Yaratıcılık Olarak	Esneklik ve uyarlanabilirlik becerisini yeni durumlara yaratıcı çözümler üretme, farklı bir bakış açısı ile bakabilme, motive etme ve yaratıcılığı geliştirme becerisi olarak ifade eden metaforları içerir.	Yemek Tarifi (1), Kahraman (1), Masal (1), Çözüm (1), Hikâye Kitabı (1), Masa (1), Estetik (1), Boya Paleti (1)	8
3. Duruş Olarak	Esneklik ve uyarlanabilirlik becerisini anlık gelişen olaylara soğukkanlı ve kendine güven duyarak tepki vermeyi sağlayan bir beceri olarak ifade eden metaforları içerir.	Kapı (1), Kaplumbağa (1), Sınır Çizgisi (1), Baba (1), Pasta Süsü (1), Güç (1)	6

Katılımcı sınıf öğretmenleri esneklik ve uyarlanabilirlik becerisi hakkında sahip oldukları algının benzerlik göstererek 3 kavramsal kategoride toplam 41 metafor geliştirdikleri görülmektedir. Geliştirilen metaforların büyük çoğunluğunun uyum kavramsal kategorisinde toplandığı görülmüştür. Bu beceri hakkında en çok tekrarlanan metaforlar oyun hamuru (5) ve lastik (5) metaforlarıdır. Katılımcı öğretmenler esneklik ve uyarlanabilirlik becerisini becerinin içeriğine uygun şekilde en çok uyum kavramsal kategorisi ile eşleştirmişlerdir. Ancak yine katılımcı öğretmenlerin esneklik ve uyarlanabilirliği yeni durumlara yaratıcı çözümler üretme gerektirdiğine vurgu

yaparak yaratıcılıkla olan ilişkisine de vurgu yapmışlardır. Ayrıca bu beceriye yönelik dikkat çekici olan bir diğer unsur ise duruş kavramsal kategorisidir. Katılımcı sınıf öğretmenleri görüşleri incelendiğinde bu becerinin soğukkanlılık ve özgüven gerektirdiğine vurgu yaptıkları görülmüştür.

Bu beceriye yönelik oluşturulan metaforların gerekçeleri incelendiğinde Bukalemun metaforu için EÖ12'nin "*Eğitimin farklı alanlarına geçiş yapabiliriz. Bu da yeni problemler çözme ve yetenek kazanma yani değişime hızlı bir adaptasyon sağlayabiliyor olmak demektir.*" ve masal metaforu için KÖ27'nin "*İstedığın yerinde değişiklik yapabilirsin.*" ifadeleri dikkat çekici bulunmuştur.

Tablo 9

Girişim ve Kendine Yön Verme Becerisine Yönelik Metaforların Kavramsal Kategorilere Dağılımı

Kavramsal Kategori Adı	Temel Özellikler	Metaforlar	f
1. Hedef Koyma Olarak	Girişim ve kendine yön verme becerisini hedef koyma, liderlik etme ve bu hedefe yılmadan devam etme becerisi olarak ifade eden metaforları içerir.	Pusula (7), Rota (1), Ebeveyn (1), Şoför (1), Şirket Kurucusu (1), Hakem (1), Düzene Koy-mak (1), Steve Jobs (1), İlk Adım (1), Lider (1), Rüzgar (1), Yol (1), Seyyah (1)	19
2. Kendini Geliştirme Olarak	Girişim ve kendine yön verme becerisini kendini geliştirme ve bitmeyen bir süreç olarak ifade eden metaforları içerir.	Sokak Müzisyeni (1), Oyun Sahnesi (1), Tablo (1), Üst Düzey Yönetici (1), Başarılı Öğrenci (1), Kendini Keşfet-mek (1), Yeni Bir Düzlük (1), Ormanda Yürüyüş (1), Cesaret (1)	9
3. Farkındalık Olarak	Girişim ve kendine yön verme becerisini hayata ve çevresine olan farkındalık veya özveri olarak ifade eden metaforları içerir.	Hayat (2), Gündüz (1), Yemek (1), Olgunlaşmamış Meyve (1), Kendini Gerçekleştirmek (1), Moda Rüzgârı (1), Cesaret (1), Şekillendirebilmek (1)	9
4. Risk Olarak	Girişim ve kendine yön verme becerisini alınan bir risk olarak ifade eden metaforları içerir.	İddia (1), Yönetici (1), Blöf (1), Girişimcilik (1)	4

5. Fırsatları Değerlendirme Olarak	Girişim ve kendine yön verme becerisini varolan imkanları doğru ve etkili kullanma olarak ifade eden metaforları içerir.	Araba Sürmek (1), Dümen (1)	2
6. Ayrıcalık Olarak	Girişim ve kendine yön verme becerisini her bireyin gerçekleştiremeyeceği sadece özel olan kişilere özgü bir beceri olarak ifade eden metaforları içerir.	Her Bireyin Gerçekleştiremeyeceği Bir Şey (1)	1

Katılımcı sınıf öğretmenleri girişim ve kendine yön verme becerisi hakkında 6 kavramsal kategoride 44 metafor geliştirildiği görülmektedir. Bu beceri hakkında en çok metaforu içeren kavramsal kategori hedef koyma kavramsal kategorisi, en çok tekrarlanan metafor ise pusula (7) metaforudur. Kavramsal kategoriler incelendiğinde sınıf öğretmenlerinin girişim ve kendine yön verme becerisinin kendine yön verme kısmına odaklandıkları görülmektedir. Bu becerinin girişim boyutunun risk ya da fırsatı değerlendirme olarak ifade edildiği görülmektedir. Ayrıca bu beceriye yönelik ilgi çekici bir diğer bulgu ise KÖ7 tarafından belirtilen “her bireyin gerçekleştiremeyeceği bir şey” olması metaforudur. Gerekçe incelendiğinde ise KÖ7’nin herkesin bu beceriye sahip olacak bakış açısına sahip olmadığı belirtilmiştir.

Bu beceriye yönelik oluşturulan metaforların gerekçeleri incelendiğinde KÖ4’ün yeni bir düzlük metaforu için “*düzlük bittiğinde yeni bir dağ karsına çıkar.*” ve hayat metaforu için EÖ1’in “*Hayat kendine yön veren ve girişimci insanlar için değerlidir.*” ifadeleri dikkat çekici bulunmuştur.

Tablo 10

Sosyal ve Kültürlerarası Beceriye Yönelik Metaforların Kavramsal Kategorilere Dağılımı

Kavramsal Kategori Adı	Temel Özellikler	Metaforlar	f
1. Çeşitlilik Olarak	Sosyal ve Kültürlerarası beceriyi kültürlerin harmanlanması, çeşitliliğin oluşması ve toplumsal uyum şeklinde ifade eden metaforları içerir.	Öğrenci (1), Kaynaşma (1), Hayal Çekmek (1), Bukalemun (1), Sınıf (1), Radyo (1), Orkestra (1), Tur Rehberi (1), Davranışın Temeli (1), Sınırdaki Yaşayan İnsanlar (1), 23 Nisan (1), Mozaik (1), Anlama (1), Her Türlü Aracı Sürebilmek (1), Aile (1)	15

2. İletişim Olarak	Sosyal ve Kültürlerarası beceriyi diğer toplumlarla olan etkili iletişim becerisi olarak tanımayan metaforları içerir.	İletişim (2), Yetenek (2), Kültürleşme (1), Drama (1), Tanımadığımız Biriyle Konuşmak (1), İp (1)	8
3. Gereklilik Olarak	Sosyal ve Kültürlerarası beceriyi günümüz toplumunun olmazsa olmaz bir gerekliliği olarak ifade eden metaforları içerir.	Su (2), Soğanlı Menemen (1), Bukalemun (1), Yemek (1), Duvarı Oluşturan Tuğlalar (1), İhtiyaç (1)	7
4. Gelişim Olarak	Sosyal ve Kültürlerarası beceriyi toplumların gelişmesine imkân tanıyan ve ileriye taşıyan bir beceri olarak ifade eden metaforları içerir.	Uluslararası Spor Müsabakaları (1), Başka Bir Gezegen (1), Resim Yapmak (1), Anahtar (1), Okul (1), Seyahat (1)	6
5. Mesafe Olarak	Sosyal ve Kültürlerarası beceriyi içimizde olanları dışarıya yansıtmama, kendini koruma ve anlaşılması zor şekilde ifade eden metaforları içerir.	Palyaço (1), Akraba İlişkileri (1), Yeni Bir Arkadaş (1), Bilgisayar (1), Programları (1)	5
6. Bilinirlik Olarak	Sosyal ve Kültürlerarası beceriyi sosyal bir ortam kurarak o ortam bilinir ve etkin bir insan haline gelme becerisi olarak ifade eden metaforları içerir.	Popülerlik (1), İnternet (1)	2

Katılımcı sınıf öğretmenlerinin sosyal ve kültürlerarası beceriye ilişkin algılarının birbirlerinden farklılaşarak 6 farklı kavramsal kategoride 43 metafor geliştirdikleri görülmektedir. Bu beceri hakkında en çok metaforu içeren kavramsal kategori çeşitlilik kategorisi, en çok tekrarlanan metaforlar iletişim (2), yetenek (2) ve su (2) metaforlarıdır. Sosyal ve kültürlerarası beceriye ilişkin kavramsal kategoriler incelendiğinde en çok metafora sahip olan çeşitlilik ile iletişim kavramsal kategorilerinin geliştirilebilir unsurlardan bahsetmek yerine daha çok bir durum ya da temennileri içerdiğinin görülmesi dikkat çekicidir. Katılımcı sınıf öğretmenleri sosyal ve kültürlerarası beceriye yönelik toplumsal iletişim ve toplumun bir bütün olarak gelişmesini sağlayıcı algıları olduğu görülmektedir. Ayrıca toplum içinde yer alan zarar verici etmenlerden korunmaya yönelik bireyin kendini geliştirmesini ve toplum içinde kendini ön plana çıkarır niteliklere sahip olmasını da bu beceri içinde değerlendirmektedirler.

Bu beceriye yönelik oluşturulan metaforların gerekçeleri incelendiğinde su metaforu için EÖ12'nin "*Nasıl duru, temiz su hastalık yapmaz, şifa kaynağı ise sosyal ve kültürel becerileri gelişmiş toplumlarda kutuplaşma ve ayrımcılıktan arınımlar-*

dır. Sağlıklı toplumların oluşmasında kritik becerilerdir.” ve tuğla metaforu hakkında KÖ25’in “Evin temelini oluştururken sosyal ve kültürlerarası beceriler toplumun temelini oluşturur.” ifadeleri dikkat çekici bulunmuştur.

Tablo 11

Verimlilik ve Hesap Verebilirlik Becerisine Yönelik Metaforların Kavramsal Kategorilere Dağılımı

Kavramsal Kategori Adı	Temel Özellikler	Metaforlar	f
1. Üretim Olarak	Verimlilik ve Hesap Verebilirlik becerisini üretme olarak ifade eden metaforları içerir.	Tarla (4), Toprak (4), Üretken Olmak (3), Ağaç (1), Hasat (1), Çiftçi (1), Ürün Çıkartmak (1), Arı (1), Çalışma (1), Bahçe (1)	18
2. Güvenilir ve Sorumlu Olarak	Verimlilik ve Hesap Verebilirlik becerisini güvenilir, şeffaf olma ve sorumluluk almak olarak ifade eden metaforları içerir.	Öğretmen (2), Güven (1), Baba (1), İşçi (1), Memur (1), Fabrika (1), Şeffaflık (1), Yazar Kasa (1), Ağrı Kesici (1), Açık olmak (1), Su (1)	12
3. Fayda Olarak	Verimlilik ve Hesap Verebilirlik becerisini fayda sağlamak olarak ifade eden metaforları içerir.	Fayda Sağlayan (1), Ağaç (1), Işık (1), Akıllı Süpürge (1), Terazinin İki Kolu (1), Elektrik (1), Cüzdan (1)	7
4. Risk Olarak	Verimlilik ve Hesap Verebilirlik becerisini dikkatli olunmadığında zarar veren bir unsur olarak ifade eden metaforları içerir.	Hesap Makinesi (1), Yağmur (1),	2
5. Beklenen Olarak	Verimlilik ve Hesap Verebilirlik becerisini aslında olması gereken bir durum olarak ifade eden metaforları içerir.	Etik (1), Vicdan (1)	2
6. Bağımsızlık Olarak	Verimlilik ve Hesap Verebilirlik becerisini bağımsız olmak ve muhtaç olmamak olarak ifade eden metaforları içerir.	Güç (1)	1

Katılımcı sınıf öğretmenlerinin verimlilik ve hesap verebilirlik becerisi hakkında ilişkin algılarının birbirlerinden farklılaşarak 6 kavramsal kategoride 42 metafor geliştirdikleri görülmektedir. Bu beceri hakkında en çok metaforu içeren kavramsal kategori üretim kategorisi, en çok tekrarlanan metaforlar tarla (4) ve toprak (4) me-

taforlarıdır. Verimlilik ve hesap verebilirlik becerisine ilişkin kavramsal kategoriler incelendiğinde becerinin içeriğine uygun şekilde üretim ile güvenilir ve sorumlu olma kavramsal kategorilerinin ön plana çıktığı görülmektedir. Ayrıca bu beceriyi kişinin verimliliğinin topluma ve kendisine sağlayacağı faydalara vurgu yapıldığı görülmüştür. Becerinin hesap verebilirlik yönüne ilişkin algılarının hesap verebilirliği bir risk ya da toplumdaki bireylerin zaten olması gereken özelliklerinden biri şeklinde ifade etmişlerdir.

Bu beceriye yönelik oluşturulan metaforların gerekçeleri incelendiğinde ağır kesici metaforu için EÖ9'un “*verimli ve hesap verebilir olmak sonradan başımızın ağrımamasını engeller.*” ve yağmur metaforu için KÖ17'nin “*kararında yağdığı zaman verimlidir ancak fazla yağduğunda sele dönüşür ve çevreye zarar verir.*” ifadeleri dikkat çekici bulunmuştur.

Tablo 12

Liderlik ve Sorumluluk Becerisine Yönelik Metaforların Kavramsal Kategorilere Dağılımı

Kavramsal Kategori Adı	Temel Özellikler	Metaforlar	f
1. Rehberlik Olarak	Liderlik ve sorumluluk becerisini insanlara rehber olma, yol gösterme ile doğru şekilde çözümler üretmeye yol göstermek olarak ifade eden metaforları içerir.	Kaptan (2), Öğretmen (2), Annelik (2), Bayrak (1), Atatürk (1), Navigasyon (1), Çoban (1), Kraliçe Arı (1), Önde Giden Koyun (1), Yönetim (1), Harita (1), Plastik Topun Sahibi (1), Göçmen Kuşlar (1), Öncülük Etmek (1), Kitap (1), Baba (1), Bilmek (1), Ayakkabı (1), Göçmen Kuşlar (1), El Feneri (1), Yıldız (1), Pilot (1)	25
2. Etki Olarak	Liderlik ve sorumluluk becerisini topluma olan etkileri, katkısı ve toplumun ihtiyacı ile ifade eden metaforları içerir.	Tren Lokomotifi (1), Beyin (1), Takım Antrenörlüğü (1), Kitabın Ana Teması (1), Aslan (1), Su (1), Ev (1), Dünya (1), Ay ve Yıldız (1), Aile (1), Adalet (1), Bencil Olmak (1), Güneş (1), Adil Olmak (1), Mesul Olmak (1)	15
3. Teşvik Edici Unsur Olarak	Liderlik ve sorumluluk becerisini hedeflere ulaşmada bir araç, ilham vermek ve cesaretlendirmek olarak ifade eden metaforları içerir.	Başarının Anahtarı (1), Roman (1)	2

Katılımcı sınıf öğretmenleri liderlik ve sorumluluk becerisine yönelik 3 kavramsal kategoride 42 metafor geliştirdikleri görülmektedir. Oluşturulan metaforların büyük çoğunluğu rehberlik kavramsal kategorisinde toplanmıştır. Bu beceri hakkında en çok metaforu içeren kavramsal kategori rehberlik kategorisi, en çok tekrarlanan metaforlar kaptan (2), öğretmen (2) ve annelik (2) metaforlarıdır. Beceriye ilişkin kavramsal kategoriler incelendiğinde becerinin kişinin çevresindeki insanlara rehberlik etmesi ve yaptığı etkilere odaklanıldığı görülmektedir. Ayrıca az sayıda öğretmen liderliğin çevresine ilham olma özelliğine vurgu yapmıştır.

Bu beceriye yönelik oluşturulan metaforların gerekçeleri incelendiğinde tren lokomotif metaforu için KÖ1'in "lokomotifin yaptığı her şey vagonları da etkiler." ve gemi kaptanı metaforuna ilişkin EÖ6'nın "Bir taraftan okyanusun hırçın dalgalarıyla mücadele ederken bir taraftan da mürettebatı organize eder." ifadeleri dikkat çekici bulunmuştur.

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

21. yüzyıl becerilerinden 'öğrenme ve yenilik becerisi' içerisinde yer alan metaforların frekans dağılımlarına bakıldığında sorgulamak, farklı bakış açılarıyla bakmak ve problem çözmek kavramsal kategorilerinde yer alan sorgulama, hayat ve bulmaca metaforları öne çıkmaktadır. Katılımcı öğretmenlerin eleştirel düşünme ve sorun çözme becerisine yönelik ürettikleri metafor ve kavramsal kategoriler incelendiğinde becerinin içeriğine uygun şekilde sorgulama, farklı bakış açılarından yararlanarak problem çözme olarak gördükleri sonucuna ulaşılmıştır. Aslan (2019) ve Tekin (2021) tarafından gerçekleştirilen çalışmalarda da farklı açılardan bakmak, yenilik, çok yönlülük, açık fikirlilik, önyargısız ve objektif bakış açısı kavramları öne çıkmaktadır. Bu çalışmalardan farklı olarak Özmutlu ve Ergan'ın (2022) 21. yüzyıl becerileri ve öğretimine yönelik öğretmen aday görüşlerini inceledikleri çalışmalarında eleştirel düşünme becerisini daha çok bilimsel düşünme özellikleri temelinde açıklayarak en çok analitik düşünme ve araştırma metaforlarının geliştirildiği görülmüştür. Cevzici (2015) eleştirel düşünen bireyin özellikleri tanımlarken bireyin eleştirel düşünebilmesi için özellikle açık fikirli, kesin yargılara varmayan, analitik düşünebilen, soru sorabilen, sistemli araştıran bir birey olması gerektiğini savunur. Tümkaya ve Aybek (2008) eleştirel düşünme ve sorun çözme becerisini bilgi çağının bir bireyi olma yolunda gelişmelere ayak uydurabilmeleri için gerekli en önemli beceri olarak ifade etmektedir. Çağın bireylerini yetiştiren sınıf öğretmenleri de benzer şekilde bu beceriyi önemli görmeleri nedeniyle bu beceriye yönelik gerekli bilgiye sahip oldukları söylenebilir. Ayrıca okullar ve eğitim süreci öngörülemeyen pek çok problemlerin ortaya çıkmasına elverişlidir (Çınar, Hatunoğlu ve Hatunoğlu, 2009). Bu nedenle öğretmenlerin yaşanan sorunlara çözüm üretmesi gerektiğinden eleştirel düşünme ve sorun çözme

becerisine ürettikleri kavramsal kategorilerin problem çözmeye ve farklı bakış açılarından yararlanma üzerine yoğunlaştığı söylenebilir.

Katılımcı öğretmenlerin yaratıcılık ve yenilik becerisine yönelik metafor ve kavramsal kategorileri incelendiğinde becerinin içeriğine uygun şekilde keşif süreci ve bu sürecin sonunda özgün ürün oluşturma metaforlarını ürettikleri görülmüştür. 21. yüzyıl becerilerinden öğrenme ve yenilik beceri alanı içerisinde yer alan yaratıcılık ve yenilik becerisine ilişkin metaforlardan yemek yapmak, çocuk ve buluş metaforları öne çıkmaktadır. Burada öğretmenler yemek yapmanın her seferinde farklı ürünler çıkarmak olduğunu belirterek yaratıcı tarafı olduğunu belirtmişlerdir. Selçuk (2020) tarafından matematik öğretmeni adaylarıyla yapılan çalışmada da yemek yapmak metaforunun öne çıktığı görülmektedir. Öğretmenlerin bir diğer metaforu olan “çocuk” metaforu olağan dışı düşünmeyi ve heyecan verici keşfetmeyi içermektedir. Tok (2015) çalışmasında yaratıcılık kavramına ilişkin çocuk metaforunu alışılmadık özgür ürünler oluşturma kategorisine sokmuştur.

Yılmaz’a (2021) göre eleştirel düşünme becerisi ile yaratıcı düşünme becerisi aralarında önemli bir bağlantı olan farklı kavramlardır. Bu noktada öğretmenlerin oluşturdukları metaforlara bakıldığında farklı açılardan bakabilmek düşünülmemeyi düşünmek gibi benzer metaforlar olduğu görülmektedir. Yılmaz (2021) bu durumu “yaratıcı düşünmenin başında eleştirel düşünme yani farklı bakış açısıyla düşünme vardır” şeklinde ifade etmiştir. Bu nedenle katılımcı öğretmenler bu beceriyi keşif süreci olarak görmüş olabilirler. Ayrıca öğretmenler nitelikli eğitimde yaratıcılığın önemli olduğunu ve derslerini yaratıcı bir şekilde gerçekleştirmeye çalıştıklarını ifade etmişlerdir (Aslan ve Arslan Cansever, 2009). Bu nedenle de yaratıcılık ve yenilik becerisine yönelik kavramsal kategorilerde mesleki bir gereksinim olan özgünlük ve yenilik kavramı ön plana çıkmış olabilir.

Katılımcı öğretmenlerin iletişim ve iş birliği becerisine yönelik ürettikleri metafor ve kavramsal kategoriler incelendiğinde toplumsal uyum ve toplumu oluşturan bireyler arasında temel bir iletişim aracı olarak gördükleri sonucuna ulaşılmıştır. Katılımcı öğretmenlerin iletişim ve iş birliği becerisine ilişkin en çok belirttiği metaforlar arkadaşlık, yapboz, toplum kavramlarıdır. Koç Akran vd. (2018) yaptıkları çalışmanın sonucunda iletişimin günlük ihtiyaçları karşıladığı ve toplumun yaşamının devamı için gereklilik arz ettiği sonucuna ulaşmışlardır. Katılımcı öğretmenler iletişim ve iş birliğini topluluğun varlığını sürdürebilmesi için en önemli beceri olarak gördükleri için iletişim ve iş birliğinin uyum ve beraberlik için temel bir ihtiyaç şeklinde ifade etmiş olabilirler. Ülkemiz pek çok farklı din, dil ve ırktan insana ev sahipliği yapmaktadır. Eğitim insanların hayatlarını çokkültürlü ortamlarda başarıyla sürdürebilmelerini için gerekli olan becerilerle donatılmasını sağlamalıdır (Acar Çiftçi ve Aydın,

2014). Ayrıca Yılmaz'a (2021) göre okul içerisinde iyi iletişim becerisi, iş birliğini doğurmaktadır. Topluların yansıması olan sınıflarda çokkültürlü yapılardır. Katılımcı öğretmenler özellikle çokkültürlü sınıf ortamlarında uyum ve beraberliğin sağlanması için iletişim ve iş birliğinin önemli olduğunu vurgulamışlardır.

Medya okuryazarlığı becerisi, medya tarafından sunulan mesajların yanı sıra video ve ses gibi görsel mesajların da eleştirel bir bakış açısıyla elenerek, analiz edilmesi gereken bir beceridir (Yılmaz, 2021). Katılımcı öğretmenlerin medya okuryazarlığı becerisine yönelik ürettikleri metafor ve kavramsal kategoriler incelendiğinde katılımcı öğretmenlerin büyük bir kısmının becerinin içeriğine uygun şekilde medya ve iletişim araçlarını bilinçli kullanma şeklinde yorumladıklarını sonucuna ulaşılmıştır. Ancak bu beceriye yönelik içerik bilgisine sahip olmayan öğretmenler olduğu da görülmüştür. Medya okuryazarlığı becerisine ilişkin en çok oluşturulan metaforların başında süzgeç metaforu gelmektedir. Bu durum Selçuk (2020) tarafından gerçekleştirilen çalışmanın bulgularıyla örtüşmektedir. Ayrıca alanyazın incelendiğinde öğretmen ve öğretmen adayları ile gerçekleştirilen medya okuryazarlığı düzeylerinin incelendiği çalışmalara bakıldığında medya okuryazarlığı düzeyinin ortalamasının altında (Kartal, 2013; Kurt, 2012; Tutkun, 2013; Yazgan, 2013; Yıldırım, 2017) ve iyi (Çakmak, 2019; Karataş, 2008) düzeyde olduğunu belirtilen çalışmalara rastlanmaktadır. Yine yapılan çalışmalarda öğretmen ve öğretmen adaylarının yaşı, internette geçirdiği süre gibi unsurların medya okuryazarlık düzeylerini etkilediği ifade edilmektedir. Bu çalışmada öğretmenlerin medyanın yanıltıcı özelliğine dikkat çektikleri ve şüpheli yaklaşıtları görülmektedir. Bülbül ve Dolanbay'ın (2019) çalışmasında sosyal bilgiler öğretmen adayları tıpkı "süzgeç" metaforu gibi medya okuryazarını "sorgulayan kişiler" olarak ifade etmişlerdir. Özetle öğretmenlerin medya okuryazarlığı becerisini sorgulamakla ve her görüleni duyulana kabul etmeyen bilinçli kullanımla eşleştirdikleri söylenebilir. Ancak medya okuryazarlığı sadece çeşitli platformlardaki sunulanı irdelemeyi değil aynı zamanda üretim yapmayı da içerir. Öğretmenler medya okuryazarlığı becerisinin planlama ve üretme kısmıyla ilgili metafor geliştirmemişlerdir. Medya okuryazarlığı becerisine yönelik eğitimler salt bir sunulanı sorgulamayı içermez. UNESCO medya eğitimi tavsiye kararlarında medya iletişiminin farklı alanlarında üretim, yaratıcılık ve etkileşimi teşvik etmek vardır (Akt., Altun, 2011).

Bilgi okuryazarlığı becerisi ALA (1989) tarafından bilgiyi tanımlama, bulma, değerlendirme ve etkili biçimde kullanma becerisi olarak ifade edilmektedir. Katılımcı öğretmenlerin bilgi okuryazarlığı becerisine yönelik ürettikleri metafor ve kavramsal kategoriler incelendiğinde katılımcı öğretmenlerin bu beceriyi bilgiyi doğru kullanmak, analiz etmek ve gereken bilgiye ulaşmada bir araç olarak gördüğü sonucuna ulaşılmıştır. Bilgi okuryazarlığı becerisinde anahtar ve kitap metaforları ön plana

çıkıştır. Bu beceri kendi kendine ve hayat boyu öğrenme ile ilişkili bir kavramdır. Dünyada yaşanan hızlı gelişmeler öğretmenlik ve okul gibi kavramları da hızlı şekilde dönüştürmekte ve öğretmenlerin kendilerini geliştirmelerini zorunlu hale getirmektedir (Yaylacı, 2013). Bilgi okuryazarlığı becerisi günümüzde bilgi toplumu olarak adlandırdığımız dünyamızda öğrencilerin doğru bilgiye ulaşmak için gerekli temel beceridir. Bu nedenlerle katılımcı öğretmenlerin hem kendilerinin mesleki gelişimi hem de öğrencilerin akademik başarısı için bu beceriye ihtiyaç duydukları söylenebilir.

Öğretmenlerin bilgi, iletişim ve teknoloji okuryazarlığı becerisine yönelik ürettikleri metafor ve kavramsal kategoriler incelendiğinde bu beceriyi çağın bir gereksinimi olarak görüp önemli gördükleri ancak becerinin içeriğine yönelik bilgiye sahip olmadıkları sonucuna ulaşılmıştır. Bilgi, iletişim ve teknoloji okuryazarlığı becerisi hayatımıza yakın zamanda girmiş ve hızlıca eğitim sistemine entegre edilmiş bir kavramdır (Aydın ve Silik, 2018). Bu beceri alanyazında teknoloji okuryazarlığı, dijital okuryazarlık gibi kavramlarla birbiri yerine kullanılan bir kavramdır (Silik ve Aydın, 2021). Ancak kavramların birbiri yerine kullanılması nedeniyle katılımcı sınıf öğretmenleri beceriyi tanımlamakta zorluk yaşamışlar ve becerinin içeriği ile ilgili ifadeler yer vermemişlerdir. Teknoloji toplumun ihtiyaçları doğrultusunda gelişmekte olan bir unsur olduğundan teknolojinin toplumu oluşturan bireyler tarafından anlaşılması gerekmektedir (Bacanak, Karamustafaoglu ve Köse, 2003). Alanyazın incelendiğinde bu kavrama yönelik öğretmen becerilerinin ciddi şekilde farklılaştığı görülmektedir. Öğretmenlerin yaşı ilerledikçe eğitim teknolojilerine yönelik direnci artmakta (Safa ve Arabacıoğlu, 2021) ve teknolojik okuryazarlığı azalmaktadır (Sancer vd., 2023). Öğretmenlerin öğrenim durumu, cinsiyeti, eğitim teknolojilerine yönelik aldıkları özel eğitimler öğretmenlerin teknolojik okuryazarlıklarını etkileyen unsurlardandır (Tuzcuoğlu ve Hastürk, 2022). Katılımcı öğretmenler bilgi, iletişim ve teknoloji kavramlarının çağın gerekliliği olarak görmekte ve kendilerini hala bu konuda geliştirmekte olduğundan bu beceriyi çağa ayak uydurmak ve sahip olunması gereken önemli bir yetenek olarak ifade etmiş olabilirler.

Katılımcı öğretmenlerin esneklik ve uyarlanabilirlik becerisine yönelik ürettikleri metaforların yeni durumlara etkili ve hızlı şekilde uyum sağlama kavramları ile eşleştirdikleri görülmüştür. Yaşam ve kariyer becerisi içerisinde yer alan esneklik ve uyarlanabilirlik becerisiyle ilgili en çok oluşturulan metaforlar su, oyun hamuru ve lastik kavramlarıdır. Selçuk'un (2020) çalışmasında oyun hamurunun frekansı daha yüksek iken bu çalışmada lastik metaforunun frekansı yüksektir. Ancak iki kavramın da benzer şekilde kullanıldığı görülmektedir. Öğretmenler esneklik ve uyarlanabilirlik becerisine ilişkin metaforları açıklarken rahatlık, kısa sürede değişime uyum sağlayan, adapte olan, güncellenebilir vb. gibi kavramlar kullanmışlardır. Öğretmenlerin

esneklik ve uyarlanabilirlik becerisini bu derece iyi tanımlaması ile Arslan'ın (2020) beceri gelişimlerini incelediği çalışmasında en çok gelişen 21. yüzyıl becerisinin yaşam ve kariyer becerisi olması arasında bir ilişki olduğu düşünülmektedir. Öğretmenlik mesleği doğası gereği birçok farklı mizaç, karakter ve kültürdeki insanlar iletişim halinde olmayı gerektiren bir meslektir. Bir öğretmen farklı durumlarla baş etmeyi, çözüm üretmeyi ve yönlendirmeyi bilmesi mesleğin temel gereksinimlerinden biridir. Bu nedenle bir öğretmenin bilişsel olarak esnek olması mesleğin gerektirdiği niteliklerden biridir (Çuhadaroğlu, 2013). Bu nedenle katılımcı öğretmenlerin esneklik ve uyarlanabilirlik becerisine yönelik ifadeleri uyum kavramsal kategorisinde yoğunlaştıkları düşünülebilir.

Girişim ve kendine yön verme becerisine yönelik üretilen metafor ve kavramsal kategoriler incelendiğinde öğretmenler bu beceriyi daha çok bireysel hedefler ve kişisel gelişim olarak ifade etmişlerdir. Katılımcı öğretmenlerden çok azı becerinin girişim bölümüne vurgu yapmış ancak bu öğretmenlerin de çoğu girişimi bir risk olarak değerlendirip kaçınma odaklı cevaplamışlardır. Öğretmenlerin yaşam ve kariyer becerisi içerisinde olan girişim ve kendine yön verme becerisine ilişkin en çok tekrarlanan metafor ise pusuladır. Eğitimin temel amaçlarından biri de öğrencilere ihtiyaç duydukları rehberlik hizmetlerinin sunulmasıdır. Eğitim sürecinde okul – öğretmen ve paydaş kurumlar öğrencilerin bedensel, zihinsel, duygusal ve sosyal gelişimlerini desteklemek amacıyla kişisel ve sosyal gelişim rehberliği, akademik gelişimlerini desteklemek amacıyla eğitimsel gelişim rehberliği ve öğrencilerin hayatları boyunca ihtiyaç duydukları kendini tanıma, meslekleri tanıma ve kendine gerçekçi hedefler koyabilmelerini sağlamak amacıyla kariyer gelişimi rehberliği sağlarlar (Nazlı, 2019). Bu nedenle katılımcı öğretmenler girişim ve kendine yön verme becerisi ile liderlik ve sorumluluk becerisini bireysel şekilde değil bir eğitimci olmaları nedeniyle toplumsal olarak yorumlamış olabilirler. Bu durumun sonucu olarak da girişim ve kendine yön verme becerisine yönelik oluşturulan kavramsal kategoriler hedef koyma, kendini geliştirme ve farkındalık şeklinde iken liderlik ve sorumluluk becerisine yönelik oluşturulan kavramsal kategoriler rehberlik ve etki olarak belirtmişlerdir. Ayrıca Dıveci ve Çepni (2014) öğretmenlerin girişimcilik konusunda bir altyapıya ve uygulama konusunda kültüre sahip olmamaları nedeniyle programlarda yer alan girişimciliği öğretmede zorluk yaşayacağını ifade etmişlerdir. Katılımcı öğretmenler de benzer şekilde girişimcilik konusuna yönelik altyapı ve kültüre sahip olmamaları nedeniyle bu becerinin girişim bölümüne yönelik metaforlar üretememiş olabilirler.

Katılımcı öğretmenlerin sosyal ve kültürlerarası beceriye yönelik ürettikleri metafor ve kavramsal kategoriler incelendiğinde kültürlerarası ortamları bir çeşitlilik ve gelişim olarak gördüklerini, bu ortamlarda var olmak için gerekli iletişim bece-

rilerinin geliştirilmesinin zorunluluk olduğunu söylemişlerdir. Öğretmenlerin sosyal ve kültürlerarası beceriye ilişkin en çok tekrar ettiği metafor su kavramıdır. Çokkültürlü bir eğitimin amaçlarından biri de çocukların hayatlarında karşılaşacakları farklılıklarla nasıl baş edeceklerini öğretmektir (Ramsey, 2004). Öğretmenler de çokkültürlü eğitim yönelik olumlu bir bakışa sahiptirler (Özdemir ve Dil, 2013; Taştekin vd., 2016). Öğretmenler sosyal ve kültürlerarası beceriyi bir fırsat olarak görüp çeşitlilik kavramsal kategorisine vurgu yaparak kültürlerin harmanlanması ve toplumsal uyum olarak ifade etmişlerdir.

Verimlilik ve hesap verebilirlik becerisini yönelik üretilen metaforlar becerinin içeriğine uygun şekilde üretim, güvenilir ve sorumlu olma ve topluma fayda olarak belirtilmiştir. Verimlilik ve hesap verebilirlik becerisine ilişkin ise en çok kullanılan metafor topraktır. Milli Eğitim Temel Kanunu'na göre topluma karşı sorumluluk duyan ve verimli kişiler yetiştirmek Türk milli eğitiminin amaçları arasındadır (MEB, 1973). Bu amaçla harekete geçen öğretmenlerin öğrencilerinden ilk beklentisi ise akademik başarıdır (Gökdere, 2013). Öğretmenlerin metaforlarının bu nedenle üreten, topluma karşı sorumluluklarının farkında olan, güvenilir gibi kavramsal kategorilerde toplandığı söylenebilir.

Liderlik ve sorumluluk becerisini yönelik öğretmenlerin ürettikleri metaforların daha çok liderlik, liderin rehber olma görevi ve liderin etkisine odaklanmışlardır. Liderlik ve sorumluluk becerisinde rehber kategorisinin altındaki çoban, kaptan ve göçmen kuşlar gibi kavramlar öne çıkmaktadır. Kültürümüzde öğretmen doğası gereği bulunduğu sınıfa ve çevreye liderlik etme görevini üstlenmektedir. Balyer'e (2016) göre lider öğretmen sınıfta ve okulda görevler üstlenen ve geliştirdiği projeler ile çevresini etkileyen bir nevi mentorlerdir. Bu nedenle katılımcı öğretmenler öğretmenliğin rehberlik ve etkisine odaklanmış olabilirler. Aynı zamanda liderlik sorumluluğu da beraberinde getirdiğinden sorumluluğu liderlik kavramının içinde ele almış da olabilirler.

Yükseköğretim Kurulu, öğretmen yetiştirme programını 2018'de güncelleyerek öğretmenlerin 21. yüzyıl becerilerine uygun olarak yetiştirilmesine yönelik adımlar atmışlardır. Bu programa göre öğretmen kültürlerin ortak ve farklı yönlerini bilen, kişilik yönünden rol model olan, teknoloji okuryazarlığı araştırmacı özelliklerine sahip olması istenmektedir (YÖK, 2018). YÖK, öğretmenin sadece mesleki yeterliliklerine değil aynı zamanda entelektüel kişiliğe sahip olmasına da önem vermektedir. MEB (2017)'e göre öğretmen özellikleri arasında doğal çevreye ve kültürel mirasa duyarlı olma, ulusal ve uluslararası güncel konuları takip etme, etik olma gibi 21. yüzyıl becerileri bulunmaktadır.

Öğretmenlerin bu çağın insanı olması öğrencilerinin onların kattıklarının da üstüne çıkarak ilerlemesi için 21. yüzyıl becerilerini anlamamız içselleştirmemiz toplumumuzun gelişmişliği ile doğru bağlantılıdır. Öğrencilerin meslek yaşamlarını önemli şekilde etkileyen 21. yüzyıl becerilerini elde etmelerin de öğretmenlere çok önemli görevler düşmektedir (Anagün, Atalay, Kılıç ve Yaşar, 2016, s. 164). Gökçe (2000)'ye göre 21. yüzyıl öğretmeni öğrencilere sadece öğrenme ve öğretme sürecinde meslek ve sosyal hayatlarında yol gösteren olmalıdır.

Öneriler

- Sınıf öğretmenlerinin 21. yüzyıl becerilerine yönelik sahip oldukları algıların metaforlar aracılığıyla ortaya çıkarılmasının amaçlandığı bu çalışma Samsun'da ve kolay ulaşılabilir örneklem yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Günümüz öğrencilerinin ihtiyaç duyduğu 21. yüzyıl becerilerini onlara öğretecek olan öğretmenlerin bu becerilere yönelik algılarının incelenmesinin önemli olduğu düşünülmektedir. Bu nedenle araştırma farklı örneklemeler ile Türkiye'nin farklı bölgelerinde gerçekleştirilebilir.

- Bu çalışmada 21. yüzyıl becerilerine olan algının kıdem yılı ve yaş vb. değişkenlere yönelik değişiklik gösterip göstermediği incelenmemiştir. Bu nedenle çeşitli değişkenlere yönelik algının farklılaşıp farklılaşmadığına yönelik araştırmalar gerçekleştirilebilir.

- Araştırma bulgularında ifade edildiği üzere çeşitli 21. yüzyıl becerilerine yönelik algının becerinin tamamını kapsamadığı görülmüştür. Bu araştırmanın bulgu ve sonuçlarında yer alan unsurlar dikkate alınarak sınıf öğretmenlerinin 21. yüzyıl becerilerine yönelik neden bu algılara sahip olduğuna yönelik nitel araştırmalar ya da bu algıların becerilerinin tamamını kapsayıcı nitelikte nasıl geliştirilebileceğine yönelik eylem araştırmaları gerçekleştirilebilir.

- Katılımcı sınıf öğretmenlerinin çok azı girişim ve kendine yön verme becerisinde girişim vurgusunda bulunmuştur. Bu öğretmenlerin ise çoğunluğu girişimi bir risk olarak görmektedir. Girişimciliğin günümüz dünyası için önemli bir kavram olması ve girişimci nesillere ihtiyaç duyulduğundan öğretmenlere girişimcilik öğretimi hakkında bilinçlendirme çalışmaları yapılması gerekmektedir.

- Katılımcı sınıf öğretmenlerinin bilgi, iletişim ve teknoloji okuryazarlığı becerisinin içeriğine odaklanmadan sadece önemine vurgu yaptıkları görülmüştür. Ancak günümüz nesillerinin en çok ihtiyaç duyduğu becerilerden biri olan bu beceriyi öğretebilmeleri için öncelikle öğretmenlerin bu beceriye yönelik gerekli bilgi ve birikime sahip olması gerekmektedir. Bu nedenle öğretmenlerin temel seviyede bilgi, iletişim ve teknoloji okuryazarlığına sahip olması yönünde çalışmalar yapılması gerekmektedir.

- Katılımcı sınıf öğretmenlerinin yarısının medya okuryazarlığı becerisinin içeriğine ilişkin metafor üretmediği sadece medya araçlarından bahsettikleri görülmüştür. Bu nedenle öğretmenlere hem kişisel gelişimleri hem de öğrencilerini bu beceriyle donatabilmeleri amacıyla medya okuryazarlığı ile ilgili hizmet içi eğitim çalışmalarını gerçekleştirilebilir.

- Öğretmenler teknoloji okuryazarlığını çağın gerekliliği ve çağa ayak uydurulması gereken dinamik bir beceri olarak görmüşlerdir. Bu noktada okulların alışlagelmiş kimliğinden sıyrılıp uyarlanabilir, modern laboratuvar ve atölyeler bulunduran bir kurum haline gelmesi için araştırma ve çalışmalar yapılabilir.

- Öğretmenlerin 21. yüzyıl becerilerinden yaşam ve mesleki beceriler ile ilgili görüşleri daha çok “kendine hedef belirleme” şeklinde ifade edilmiştir. 21. yüzyıl becerileri hedef koymaktan daha çok dinamik ve bireyin yaşam boyu öğrenme kavramı etrafında şekillenir. Öğretmenlerin 21. yüzyıl becerilerine uygun yaşam boyu öğrenme farkındalığını arttıracak hizmet içi çalışmalar gerçekleştirilebilir.

Kaynakça

- Acar Çiftçi, Y., ve Aydın, H. (2014). Türkiye’de çokkültürlü eğitimin gerekliliği üzerine bir çalışma. *Süleyman Demirel Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 0(33), 197-218. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/sufesosbil/issue/75231/1234364>
- ALA (1989). *Presidential committee on information literacy: Final report*. ALA. <http://www.ala.org/acrl/publications/whitepapers/presidential#importance>
- Altınpulluk, H., ve Yıldırım, Y. (2021). 2010-2019 yılları arasında yayınlanan 21. yüzyıl becerileri araştırmalarının incelenmesi. *Anadolu Journal of Educational Sciences International*, 11(1), 438–461. <https://doi.org/10.18039/ajesi.734426>
- Altun, A. (2011). Unesco’nun medya okuryazarlığı eğitimi faaliyetlerine toplu bir bakış. *Milli Eğitim*, 41(191), 86-107. <https://dergipark.org.tr/en/pub/milliegitim/issue/36191/406892>
- Anagün, Ş. S., Atalay, N., Kılıç, Z., ve Yaşar, S. (2016). Öğretmen adaylarına yönelik 21. yüzyıl becerileri yeterlilik algıları ölçeğinin geliştirilmesi: geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 40(40), 160–175. <https://doi.org/10.9779/PUJE768>
- Arslan, A. (2020). Öğretmen adayları perspektifinden pandemi öncesi ve sonrası öğrencilere kazandırılması gereken 21. yüzyıl becerilerinin belirlenmesi. *Milli Eğitim*, 49(1), 553-571. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/milliegitim/issue/58895/779446>

- Aslan, D. C. (2019). *Sosyal bilgiler öğretmenlerinin eleştirel düşünme düzeylerine yönelik algılarının belirlenmesi* [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Erciyes Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erciyes.
- Aslan, N., ve Arslan Cansever, B. (2009). Eğitimde yaratıcılığın kullanımına ilişkin öğretmen tutumları. *TÜBAV Bilim Dergisi*, 2(3). <https://dergipark.org.tr/en/pub/tubav/issue/21516/614979>
- Aşkın Tekkol, İ. (2020). İlkokulda beceri öğretimi üzerine. Kaymakçı, S., Bozdemir Yüzbaşıoğlu, H. (Edt.), *İlkokulda Beceri Öğretimi* içinde (s 1-12). Pegem Akademi.
- Aydın, A. (2019). *İngilizce öğretmen adaylarının görüşleri çerçevesinde öğretmen eğitiminde 21.yüzyıl becerilerinin incelenmesi* [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Aydın, F. ve Silik, Y. (2018). Teknoloji okuryazarlığı: tarihsel bir betimleme. *Ihlara Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 3(2), 107-126. <http://ihead.aksaray.edu.tr/tr/pub/issue/37860/437219>
- Bacanak, A., Karamustafaoğlu, O., ve Köse, S. (2003). Yeni bir bakış: eğitimde teknoloji okuryazarlığı. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(14), 191-196. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/pauefd/issue/11129/133104>
- Balyer, A. (2016). Öğretmen liderler: öğretmen algıları üzerine nitel bir araştırma. *İlköğretim Online*, 15(2). <https://doi.org/10.17051/io.2016.81764>
- Baki, Y. (2022). Öğrenmenin geleceği: 21. yüzyıl becerileri perspektifiyle Türkçe dersi öğretim programları. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, 11(4), 1717-1742. <https://dergipark.org.tr/en/pub/teke/issue/73952/1221139>
- Özmutlu, E., ve Ergan, S. N. (2022). 21. yüzyıl becerileri ve öğretimine yönelik öğretmen aday görüşlerinin incelenmesi. *Öğretmen Eğitimi ve Öğretim*, 3(2), 81-105. <https://doi.org/10.55661/jnate.1082299>
- Belet Boyacı, Ş. D. ve Güner Özer, M. (2019). Öğrenmenin geleceği: 21. yüzyıl becerileri perspektifiyle Türkçe dersi öğretim programları. *Anadolu Journal of Educational Sciences International*, 9(2), 708-738. <https://doi.org/10.18039/ajesi.578170>
- Bülbül, Y. ve Dolanbay, H. (2019). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının medya okuryazarı kavramına yönelik metaforik algıları. *International Journal of Field Education*, 5(2), 152-164. <https://doi.org/10.32570/ijofe.642706>

- Cemaloğlu, N., Arslangilay, A. S., Üstündağ, M. T., ve Bilasa, P. (2019). Meslek lisesi öğretmenlerinin 21. yüzyıl becerileri özyeterlik algıları. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 20(2), 845–874. <https://doi.org/10.29299/kefad.2019.20.02.010>
- Cevizci, A. (2015). *Felsefeye giriş*. Say Yayıncılık.
- Çakmak, E. E. (2019). Öğretmenlerin medya okuryazarlık düzeylerinin incelenmesi. *The Journal of Limitless Education and Research*, 4(3), 300-316. <https://doi.org/10.29250/sead.626507>
- Çelebi, M., ve Sevinç, Ş. (2019, 26-27 Nisan). *Öğretmenlerin 21. yüzyıl becerilerine ilişkin yeterlik algılarının ve bu becerileri kullanım düzeylerinin belirlenmesi* [Tam metin bildiri]. 6. Uluslararası Multidisipliner Çalışmalar Kongresi, Gaziantep.
- Çınar, O., Hatunoğlu, A., ve Hatunoğlu, Y. (2009). Öğretmenlerin problem çözme becerileri. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(2), 215-226. <https://dergipark.org.tr/en/pub/erziefd/issue/6001/80029>
- Çiftçi, S., Sağlam, A., ve Yayla, A. (2021). 21. yüzyıl becerileri bağlamında öğrenci, öğretmen ve eğitim ortamları. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, 24, 718–734. <https://doi.org/10.29000/rumelide.995863>
- Çoban, Ö., Bozkurt, S., ve Kan, A. (2019). Eğitim yöneticisi 21. yy. Becerileri ölçeğinin geliştirilmesi: geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 27(3), 1059–1071. <https://doi.org/10.24106/kefdergi.2572>
- Çuhadaroğlu, A. (2013). Bilişsel esnekliğin yordayıcıları. *Cumhuriyet Uluslararası Eğitim Dergisi*, 2(1), 86-101. <http://cije.cumhuriyet.edu.tr/tr/pub/issue/4274/57599>
- Dede, C. (2009). Comparing frameworks for “21st century skills”. [http://sttechnology.pbworks.com/f/Dede_\(2010\)_Comparing%20Frameworks%20for%2021st%20Century%20Skills.pdf](http://sttechnology.pbworks.com/f/Dede_(2010)_Comparing%20Frameworks%20for%2021st%20Century%20Skills.pdf)
- Dede, C. (2010). Comparing frameworks for 21st century skills. In J. A. Bellanca and R. S. Brandt (Eds.), *In 21st century skills: Rethinking how students learn* (51-76). Solution Tree Press.
- Deveci, İ. ve Çepni, S. (2014). Fen bilimleri öğretmen eğitiminde girişimcilik. *Journal of Turkish Science Education*, 11(2), 161-188. <https://doi.org/10.12973/tused.10114a>

- Düzgüner, T. T., Karabulut, H., ve Kariper, İ. A. (2022). 21. yüzyıl becerileri ile ilgili yapılmış olan çalışmaların incelenmesi. *Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 12(1), 179–199. <https://dergipark.org.tr/en/pub/kusbd/issue/68301/986758>
- Educational Technology Standards (ISTE). (2016). *ISTE Standards: Students*. <https://www.iste.org/standards/iste-standards-for-students>
- Tok, E. (2015). Okul öncesi öğretmen adaylarının yaratıcılık kavramına ilişkin algılarının metafor analizi yoluyla incelenmesi. *International Journal of New Trends in Arts, Sports & Science Education (IJTASE)*, 4(2). <http://www.ijtase.net/index.php/ijtase/article/view/222/255>
- enGauge. (2003). *21st Century Skills: Literacy in the Digital Age. Institute of Education Sciences (IES)* <https://web.archive.org/web/20160403032258/http://pict.sdsu.edu/engauge21st.pdf>
- Erdoğan, D., ve Eker, C. (2020). Türkçe öğretmen adaylarının 21. yy becerileri ile yaşam boyu öğrenme eğilimleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Karaelmas Eğitim Bilimleri Dergisi*, 8(1), 118–148. <https://dergipark.org.tr/en/pub/kebd/issue/67224/1049186>
- Erten, P. (2020). Öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerileri yeterlilik algıları ve bu becerilerin kazandırılmasına yönelik görüşleri. *Millî Eğitim*, 49(227), 33–64. <https://dergipark.org.tr/en/pub/milliegitim/issue/56322/778233>
- Gökçe, E. (2000). Yirmi birinci yüzyılın öğretmeni. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 270, 21–26.
- Gökdere, E. (2013). Öğretmen beklentilerinin yönetimi. *21. yüzyılda Eğitim ve Toplum*, 2(5), 179–183. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/egitimvetoplum/issue/5128/69925>
- Güneş, F. (2012). Bologna süreci ile yükseköğretimde öngörülen beceri ve yetkinlikler. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 1, 1–9. <https://doi.org/10.5961/jhes.2012.026>
- Kalemkuş, F., ve Bulut Özek, M. (2021). 21. yüzyıl becerileri konusunda araştırma eğilimleri: 2000-2020 (Ocak Ayı). *MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 10(2), 878–900. <https://doi.org/10.33206/mjss.774848>
- Karataş, A. (2008). *Öğretmen adaylarının medya okuryazarlık düzeyleri* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon.

- Kartal, O. Y. (2013). *Öğretmen adaylarının medya okuryazarlık düzeyleri ile aktif vatandaşlık bağlamında toplum yaşamına katılma düzeyleri arasındaki ilişki* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Çanakkale.
- Kay, K., ve Greenhill, V. (2011). Twenty-first century students need 21st century skills. In G. Wan and M. G. Dianne (Eds.), In *Bringing Schools Into The 21st Century* (ss. 41–65). Springer, Dordrecht. https://doi.org/10.1007/978-94-007-0268-4_3
- Koç Akran, S., Acıdemir, M., ve Uludağ, Ş. (2018). Üniversite öğrencilerinin iletişim kavramına yönelik metaforik algıları. *E-Kafkas Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 5(2), 69-82.
- Kozikoğlu, İ., ve Altunova, N. (2018). Öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerilerine ilişkin öz-yeterlik algılarının yaşam boyu öğrenme eğilimlerini yordama gücü. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 3, 522–531. <https://doi.org/10.5961/jhes.2018.293>
- Kozikoğlu, İ., ve Özcanlı, N. (2020). Öğretmenlerin 21. yüzyıl öğreten becerileri ile mesleğe adanmışlıkları arasındaki ilişki. *Cumhuriyet Uluslararası Eğitim Dergisi*, 9(1), 270–290. <https://doi.org/10.30703/cije.579925>
- Kurt, A. A. (2012). Bilgisayar ve öğretim teknolojileri eğitimi bölümü öğrencilerinin medya okuryazarlık düzeyleri. *Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 2(1), 104- 119. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/ajesi/issue/1526/18738>
- MEB (1973, Haziran 14). *Milli Eğitim Temel Kanunu*. <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.1739.pdf>
- MEB (2017). *Öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri*. https://oygm.meb.gov.tr/dosyalar/StPrg/Ogretmenlik_Meslegi_Genel_Yeterlikleri.pdf
- National Commission on Excellence in Education (1983). *A nation at risk: the imperative for -educational reform*. <https://web.archive.org/web/20011122122744/http://www.ed.gov/pubs/NatAtRisk/risk.html>
- Nazlı, S. (2019). *Kapsamlı gelişimsel rehberlik programı*. Anı Yayıncılık.
- OECD (2005). *Competency framework*. https://www.oecd.org/careers/competency_framework_en.pdf
- Özdemir Özden, D., Karakuş Tayşi, E., Kılıç Şahin, H., Demir Kaya, S., ve Özge Bayram, F. (2018). Öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerilerine yönelik ye-

- terlik algıları: Kütahya örneği. *Turkish Studies*, 13(27), 1163–1184. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.14298>
- Özdemir, M., ve Dil, K. (2013). Teachers' Attitudes toward Multicultural Education: Case of Çankırı Province. *Ankara University Journal of Faculty of Educational Sciences (JFES)*, 46(2), 215-232. https://doi.org/10.1501/Egifak_0000001302
- Partnership for 21st Century Skills (P21) (2019a). *Framework for 21st century learning*. https://static.battelleforkids.org/documents/p21/P21_Framework_Brief.pdf
- Partnership for 21st Century Skills (P21) (2019b). *Framework for 21st century learning definitions*. https://static.battelleforkids.org/documents/p21/P21_Framework_DefinitionsBFK.pdf
- Ramsey, P. G. (2004). *Teaching and learning in a diverse world: multicultural education for young children (early childhood education series)*. Teacher Collage Press.
- Rotherham, A. J., ve Willingham, D. T. (2010). “21st-century” skills: Not new, but a worthy challenge. *American Educator*, 34(1), 17–20. <https://eric.ed.gov/?id=ej889143>
- Saban, A. (2008). Okula ilişkin metaforlar. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 55(55), 459-496. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/kuey/issue/10342/126702>
- Safa, B., ve Arabacıoğlu, T. (2021). Sınıf öğretmenlerinin eğitim teknolojileri kullanım düzeylerinin bireysel yenilikçilik özellikleri açısından incelenmesi. *On-dokuz Mayıs University Journal of Education Faculty*, 40(1), 369-386. <https://dergipark.org.tr/en/pub/omuefd/issue/62535/686056>
- Sancer, E., Buğu, E., Yavuz, M., Karaca, M., Bayar, S., ve Taşlak, A. E. (2023). Öğretmenlerin teknoloji okuryazarlık düzeylerinin incelenmesi. *Socrates Journal of Interdisciplinary Social Studies*, 9(26), 21-34. <https://socratesjournal.org/index.php/pub/article/view/225>
- Secretary's Commission on Achieving Necessary Skills (SCANS) (1991). *SCANS Report*. <http://www.academicinnovations.com/report.html>
- Selçuk, G. (2020). İlköğretim matematik öğretmeni adaylarının 21. yüzyıl becerilerine yönelik metaforik algıları. *Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 18(4), 184–208. <https://doi.org/10.18026/cbayarsos.819188>

- Silik, Y., ve Aydın, F. (2021). Dijital okuryazarlık ve teknoloji okuryazarlığı: karşılaştırmalı bir inceleme. *Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 19(4), 17-34. <https://doi.org/10.18026/cbayarsos.907788>
- Sumardi, L., Rohman, A., ve Wahyudiati, D. (2020). Does the teaching and learning process in primary schools correspond to the characteristics of the 21st century learning?. *International Journal of Instruction*, 13(3), 357–370. <https://eric.ed.gov/?id=EJ1259424>
- Şenel, T., ve Aslan, O. (2014). Okul öncesi öğretmen adaylarının bilim ve bilim insanı kavramlarına ilişkin metaforik algıları. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10(2), 76-95
- Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı (TTKB). (2017). *Müfredatta yenileme ve değişiklik çalışmalarımız üzerine.....* https://saraykent.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_09/05164224_TanYtYm_KitapYY.pdf
- Taştekin, E., Bozkurt Yükçü, Ş., İzöğlü, A., Güngör, İ., Işık Uslu, A. E. ve Demircioğlu, H. (2016). Okul öncesi öğretmenlerinin çokkültürlü eğitime yönelik tutumlarının ve algılarının incelenmesi. *Hacettepe Journal of Educational Research*, 2(1). <https://dergipark.org.tr/pub/huner/issue/24605/260464>
- Tekin, M. (2021). *Covid 19 pandemi sürecinde sosyal bilgiler öğretmen adaylarının eleştirel düşünme becerisine yönelik metaforik algıları* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Nevşehir.
- Tunagür, M., ve Aydın, E. (2021). Türkçe öğretmenlerinin 21. yüzyıl becerilerini kullanım yeterlikleri. *Cumhuriyet Uluslararası Eğitim Dergisi*, 10(4), 1562–1580. <https://doi.org/10.30703/cije.877013>
- Tutkun, T. (2013). *Öğretmen adaylarının medya okuryazarlık düzeyi ile aktif vatandaşlık bileşenlerinden temsili demokrasiye, protesto ve sosyal değişime katılım düzeyi arasındaki ilişki* [Yayımlanmamış doktora tezi]. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Çanakkale.
- Tuzcuoğlu, N., ve Hastürk, G. (2022). Kırsal alanda görev yapmakta olan sınıf öğretmenlerinin teknolojik okuryazarlıklarının incelenmesi. *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2022 (19), 303-319. <https://doi.org/10.46778/goputeb.1084315>
- Tümkiye S., ve Aybek B. (2008). Üniversite öğrencilerinin eleştirel düşünme eğilimlerinin sosyo-demografik özellikler açısından incelenmesi. *Çukurova Üniver-*

- sitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, 2(17), 13-24. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/cusosbil/issue/4379/60056>
- Uyar, A., ve Çiçek, B. (2021). Farklı branşlardaki öğretmenlerin 21.yüzyıl becerileri. *IBAD Sosyal Bilimler Dergisi*, 9, 1-11. <https://doi.org/10.21733/ibad.822410>
- Voogt, J., ve Pareja Roblin, N. (2010). *21st century skills: Discussion paper*. http://opite.pbworks.com/w/file/fech/61995295/White%20Paper%2021stCS_Final_ENG_def2.pdf
- Yalçın, S. (2018). 21. yüzyıl becerileri ve bu becerilerin ölçülmesinde kullanılan araçlar ve yaklaşımlar. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 51(1), 183–201. <https://doi.org/10.30964/auebfd.405860>
- Yaylacı, A. F. (2013). Öğretmenlerin kendilerini geliştirmelerine ilişkin yaklaşım sorunu. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(ÖYGE Özel Sayısı), 25-40. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/usaksosbil/issue/21642/232633>
- Yazgan, A. D. (2013). *Öğretmen adaylarının medya okuryazarlık düzeyleri ile aktif vatandaşlığa ilişkin demokratik değer düzeyleri arasındaki ilişki* [Yayımlanmamış doktora tezi]. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Çanakkale.
- Yıldırım, A., ve Şimşek, H. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayınevi.
- Yıldırım, Ş. (2017). *Türkçe ve sosyal bilgiler öğretmenlerinin medya okuryazarlığı eğitimi ile ilgili becerileri ve görüşleri* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Van.
- Yılmaz, K. (2021). *Öğretmen görüşlerine göre okul müdürlerinin 21. yüzyıl becerileri* [Yayımlanmamış doktora tezi]. Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Aydın.
- YÖK (2018). *Programların güncelleme gerekçeleri, getirdiği yenilikler ve uygulama esasları*. https://www.yok.gov.tr/Documents/Kurumsal/egitim_ogretim_dairesi/Yeni-Ogretmen-Yetistirme-Lisans_Programlari/AA_Sunus_%20Onsoz_Uygulama_Yonergesi.pdf